

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1995-1996

PLENAIRE VERGADERING

HANDELINGEN 6

VERGADERING VAN DINSDAG 14 NOVEMBER 1995

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

VRAGEN OM UITLEG

Inhoud

Nr. 6

Dinsdag 14 november 1995

	Blz.
Berichten van verhindering	257
Ontwerpen van decreet	
Indiening en verwijzing	257
Voorstellen van decreet	
Indiening en verwijzing	257
Voorstellen van resolutie	
Indiening en verwijzing	258
Verslag van het Rekenhof	
Indiening en verwijzing	258
Boek van het Rekenhof	
Indiening en verwijzing	258
Beleidsbrieven	
Indiening en verwijzing	258
Mededeling van de Vlaamse regering	
Indiening	258
Moties van gemeenteraden	
Indiening	258
Verzoekschrift	
Indiening en verwijzing	259
Actuele vragen (Regl. art. 81)	
Actuele vraag van de heer Etienne De Groot tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over palliatieve zorg en euthanasie	259
Actuele vraag van mevrouw Nelly Maes tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de crisis in de Vlaamse tuinbouw en sierteelt	260
Actuele vraag van de heer Arnold Van Aperen tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de financiële tussenkomsten vanwege Domus Flandria	262
Actuele vraag van de heer Robert Voorhamme tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de oprichting van een Vlaams Observatorium voor Tewerkstelling	262
Actuele vraag van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de eventuele naamsverandering van het Olympiastadion te Brugge	263

Actuele vraag van de heer Paul Van Grembergen tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de aanwezigheid van de Vlaamse Raad en van de Vlaamse regering in de structuren van de Interparlementaire Beneluxraad	264
Actuele vraag van de heer Ludo Sannen tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de verplichte toelatingsproef voor de opleiding geneeskunde	266
Actuele vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de vakantieregeling voor Franstalige basisscholen in Sint-Genesius-Rode en Wembeek-Oppem	267
Actuele vraag van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de toestand van metaalverwerkende bedrijven in de Kempen	268
Actuele interpellaties (Regl. art. 83)	
Actuele interpellatie van de heer René Swinnen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de subsidiëring van kinderdagverblijven	269
Sprekers : de heer René Swinnen, mevrouw Yolande Avontroodt, mevrouw Vera Dua, mevrouw Nelly Maes, minister Luc Martens	
Actuele interpellatie van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlandse Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het woonbeleid in de brede rand van Vlaams-Brabant	
Actuele vraag van mevrouw Vera Dua tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over het woonbeleid in Vlaams-Brabant (<i>Regl. art. 81, 5.c</i>)	274
Sprekers : de heer Etienne Van Vaerenbergh, mevrouw Vera Dua, mevrouw Nelly Maes, de heren Herman Suykerbuyk, Francis Vermeiren, Joris Van Hauthem, Fred Dielens, Luk Van Nieuwenhuysen, minister Leo Peeters en minister-president Luc Van den Brande	
Met redenen omklede motie	287
Regeling van de werkzaamheden	288
Bijlage	
Vraag om uitleg van de heer Jos Geysels tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over een omzendbrief betreffende het volksontwikkelingswerk	289

VOORZITTER : de heer Marc Olivier, eerste onder-voorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.18 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

- Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het verdrag inzake biologische diversiteit, en van de bijlagen I en II, ondertekend te Rio de Janeiro op 5 juni 1992.
– 151 (1995-1996) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Norbert De Batselier, Mandus Verlinden, Roland Deswae, Jan Cauberghs : gezondheidsredenen ;

Jaak Gabriels, Michiel Vandenbussche, Jacques Laverge, Riet Van den Heuvel, Jos Stassen : buitenslands ;

Arnold Van Aperen, Walter Vandenbossche, Michiel Vandenbussche : ambtsverplichtingen ;

Jos Geysels : familieverplichtingen.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer Luk Van Nieuwenhuysen houdende wijziging van het Besluit van de Vlaamse regering houdende uitvoering van het decreet van 19 juni 1978 betreffende het nederlandstalige openbare bibliotheekwerk.
– 150 (1995-1996) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur en Sport.
- Voorstel van decreet van de heer Ludo Sannen c.s. houdende wijziging van het decreet van 12 maart 1995 betreffende de Raad voor Taaladvies.
– 153 (1995-1996) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur en Sport.
- Voorstel van de heren Felix Strackx en Frank Creyelman houdende vaststelling van het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar.
– 154 (1995-1996) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur en Sport.

ONTWERPEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen.
– 148 (1995-1996) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heer Tuur Van Wallendaël en Chris Vandenbroeke betreffende het hanteren van een correct taalgebruik zonder overlast van vertaalwoorden.
– 149 (1995-1996) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur en Sport.
 - Voorstel van resolutie van de heren Jos Geysels en Jos Stassen betreffende de noodzaak van een parlementair debat over de economische, sociale en cultureel-maatschappelijke gevolgen van de informatiesnelwegen.
– 152 (1995-1996) – Nr. 1.
Verwezen naar de Verenigde Commissies voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden en voor Mediabeleid.
-
-

VERSLAG VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgend verslag werd ingediend :

- Verslag van het Rekenhof over het onderzoek van de ontwerpen van decreet houdende de middelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996.
– 17 (1995-1996) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting en alle ter zake bevoegde Commissies.
-
-

BOEK VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgend boek werd ingediend :

- Boek van het Rekenhof 1995, 7e boek met opmerkingen en informatie voorgelegd aan de Vlaamse Raad.
– 11 (1995-1996) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.
-
-

BELEIDSBRIEVEN

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende beleidsbrieven werden ingediend

- Beleidsbrief Gelijke Kansen, ingediend door mevrouw Anne Van Asbroeck, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke-Kansenbeleid.
– 155 (1995-1996) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn en Gezondheid.
 - Beleidsbrief Buitenlands Beleid, ingediend door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie.
– 156 (1995-1996) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
 - Beleidsbrief Ruimtelijke Ordening, ingediend door de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening.
– 157 (1995-1996) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer.
-
-

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING

Indiening

De voorzitter : De volgende mededeling van de Vlaamse regering werd ingediend :

- Standpunt van de Vlaamse regering betreffende de intergoevernementele conferentie (IGC) voor de wijziging van de verdragen voor de Europese Unie, van 1996.

Deze mededeling ligt ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MOTIES VAN GEMEENTERADEN

Indiening

De voorzitter : De volgende moties werden ingediend :

Voorzitter

- Motie van 17 oktober 1995 betreffende de werelddag van het verzet tegen extreme armoede.
- Motie van 26 oktober 1995 betreffende Kind en Gezin – Consultatiebureaus Nieuwe Stijl.
- Motie van 28 september 1995 betreffende het behoud van een volwaardig treinverkeer van en naar Poperinge.
- Motie van 19 oktober 1995 betreffende de financiën.

Deze moties liggen ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afdeling Decreetgevend Secretariaat.

VERZOEKSCHRIFT

Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgende verzoekschrift werd ingediend :

- Verzoekschrift van 6 november 1995 van de heer Vanderschrick betreffende de milieuheffing op waterverbruik.
 - 1 (1995-1996)
- Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud.
-

ACTUELE VRAGEN (Regl. art. 81)

Actuele vraag van de heer Etienne De Groot tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over palliatieve zorg en euthanasie

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer De Groot tot mevrouw Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over palliatieve zorg en euthanasie.

De heer De Groot heeft het woord.

De heer Etienne De Groot (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw en heren ministers, geachte collega's, de recente verklaringen van de federale minister voor Volksgezondheid hebben de problematiek rond een waardig levenseinde opnieuw brandend actueel gemaakt. In de mate dat er een wettelijke regeling zou komen inza-

ke euthanasie, zal ook het beleid inzake palliatieve zorg daarmee in overeenstemming moeten worden gebracht. Daarom zou ik graag vernemen wat de houding is van de minister ten aanzien van de uitspraken van haar federale collega.

Het Vlaams regeerakkoord stelt dat leven en sterven onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden, en voor iedereen in menswaardige omstandigheden moeten kunnen plaatsvinden. Stervensbegeleiding en palliatieve zorgen zullen ondersteund worden, zowel in de thuissituatie als in de gezinsvervangende situatie. Daarom zou ik van de minister ook graag vernemen of de Vlaamse regering, bij het uitstippelen van de palliatieve zorg, rekening houdt met een mogelijke wettelijke regeling inzake euthanasie. In ongeveer twee percent van de sterfgevallen kan men zeker stellen dat palliatieve zorgen en euthanasie complementair zijn.

De voorzitter : Minister Demeester-De Meyer heeft het woord.

Minister Wivina Demeester-De Meyer (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik zou vooraf willen zeggen dat ik uiteraard bijzonder verwonderd was toen ik maandagochtend de verklaring van collega Marcel Colla op de radio hoorde. Ik voeg daar meteen aan toe dat indien, en ik veronderstel dat niet, de collega de bedoeling had het debat omtrent euthanasie terug op gang te brengen, ik dat onwijs zou vinden.

Als dit een slip of the tongue is, of een emotionele uiting na een diepmenselijke ervaring, dan is het jammer dat dit zo sterk uit zijn context is getrokken. Maar dan nog moeten wij er als beleidsverantwoordelijken zorg voor dragen dat bepaalde emotionele verhalen niet direct geplaatst worden in de context van de verantwoordelijkheid die we dragen.

Voor de fundamentele problematiek van uw vraag, waarde collega, zou ik willen verwijzen naar het ouderencongres dat bijna twee jaar geleden plaatsvond, en waar een bijzonder sterke consensus tot stand kwam met betrekking tot de zorg omtrent het einde van het leven. Toen is ook door alle verschillende filosofische strekkingen enerzijds, en door een grote verscheidenheid aan politieke strekkingen anderzijds, radikaal geopteerd voor palliatieve zorg. In het kader daarvan zijn drie belangrijke stellingen, ook door de Vlaamse regering geformuleerd.

Ten eerste. Wij kiezen radikaal voor een palliatieve zorg.

Ten tweede. Wij weren elke therapeutische verbeterheid, wat wil zeggen dat men het leven van de mensen niet moet proberen te verlengen door die, wat men noemt, therapeutische hardnekkigheid. En dat bij mensen, waarvan men zeker is dat het einde van hun leven nadert, men

Demeester-De Meyer

er radikaal moet voor kiezen om ze zo menswaardig mogelijk te begeleiden.

Ten derde. Wij vinden het helemaal niet noodzakelijk dat daarom de wetgeving zou gewijzigd worden. Wij zijn de mening toegedaan dat, door de keuze voor de palliatieve zorg te maken, we tegemoet kunnen komen aan de zorg die mensen nodig hebben.

Vanuit de Vlaamse regering hebben we op het einde van de vorige regeerperiode een regeringsbesluit goedgekeurd waarbij we, in het kader van een globale politiek van de federale overheid en in overleg met de gemeenschappen, de palliatieve netwerken hebben mogelijk gemaakt. Vanaf dit jaar worden in het Vlaamse land per 300.000 inwoners palliatieve netwerken goedgekeurd, waarbij zowel de thuiszorg, de overgangszorg, als de ziekenhuiszorg worden ondersteund. Het is mijn diepe overtuiging dat wij in het kader van de federale en de gemeenschapsregering zijn overeengekomen, dat ook binnen die federale wetgeving die palliatieve zorg optimaal kan worden ondersteund. Ik ben er vast van overtuigd dat wij op dit ogenblik geen wetswijziging nodig hebben. Ik dank u.

De voorzitter : De heer De Groot heeft het woord.

De heer Etienne De Groot : Mijnheer de voorzitter, ik ben een beetje verbaasd wanneer de minister beweert dat de verklaring van de federale minister slechts een slip of the tongue zou zijn. Ik geloof dat er bij de federale minister, zoals bij vele anderen in het parlement, ook een grote bekommernis bestaat om een regelgeving te creëren. Deze moet ervoor zorgen dat er geen misbruiken kunnen bestaan, zoals die nu wel mogelijk zijn in het kader van allerlei vormen van euthanasie, die in de schemerzone worden uitgevoerd. Het is inderdaad zo dat wat de bevoegheden van deze Vlaamse Raad en de Vlaamse regering betreft, het van essentieel belang is dat de palliatieve zorgen worden uitgebouwd. Het is trouwens zo dat op dit ogenblik palliatieve zorgen slechts in bepaalde centra, en voor een klein aantal patiënten mogelijk zijn. Voor vele kankerpatiënten die in perifere rusthuizen liggen zijn er weinig of helemaal geen palliatieve zorgen. Zelfs wanneer men de palliatieve zorgen volledig uitbouwt en men erin slaagt de therapeutische hardnekkigheid volledig terug te dringen, dan zijn er nog altijd een klein, maar niet onbelangrijk percentage van de gevallen waar de mensen zoveel lijden dat zij om euthanasie vragen. En dan kan het niet dat er geen enkele maatschappelijke controle bestaat, noch dat de wetgever zich op dat punt zou onthouden en aan struisvogelpolitiek zou doen.

Ik wil mevrouw de minister ook wijzen op het editoriaal van Dirk Achten, gisteren in De Standaard. Daarin schrijft hij dat een dergelijk debat niet door de partijgrenzen mag worden lamgelegd, dat er een waardig debat moet komen, en dat wij, zonder vlagvertoon of slogans tot

een waardige oplossing moeten kunnen komen. Het zou ook een beetje hypokriet zijn indien men het probleem zou trachten op te lossen door alles, dus ook euthanasie, in de schemerzone te laten, met het etiket van palliatieve zorgen. Ik dank u.

De voorzitter : Minister Demeester-De Meyer heeft het woord.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Ik zou graag nog een drietal elementen toevoegen aan dit debat.

Ten eerste. Ik zou de heer De Groot willen uitnodigen om het debat te lezen dat we vorig jaar in het kader van het ouderlingencongres daarover hebben gevoerd. Het is zeker nooit de bedoeling geweest het debat daaromtrent te ontvluchten. Ik ben het met u en met de hoofdredacteur van De Standaard eens, dat we het debat over de partijgrenzen heen moeten voeren.

Ten tweede. Ik ben de mening toegedaan dat hier vast en zeker rekening moet worden gehouden met ongeoorloofde praktijken. In het kader van de medische deontologie moet iedereen de plicht op zich nemen om een praktijk uit te oefenen die geoorloofd is.

Ten derde. De palliatieve netwerken in Vlaanderen staan er op dit ogenblik borg voor dat de palliatieve zorg in de overgangssituaties zowel thuis als in de ziekenhuizen kan worden verstrekt. Ik voeg er ook aan toe dat het heel belangrijk is dat de federale regering haar plannen uitvoert, zodanig dat deze zorg in de ziekenhuizen verder kan worden uitgebouwd.

De voorzitter : De heer De Groot heeft het woord.

De heer Etienne De Groot : Ik wilde even het volgende rechtzetten. Ik heb niet gezegd dat er misbruiken bestaan, alleen maar dat we er geen zicht op hebben, omdat er geen enkele controle bestaat op eventuele misbruiken.

De voorzitter : Als wij de slagvaardigheid van ons vragen-uurtje in de toekomst willen behouden, zou ik willen vragen dat wij ons beperken tot korte vragen en antwoorden.

Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw Nelly Maes tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de crisis in de Vlaamse tuinbouw en sierteelt

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Maes tot de heer Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de crisis in de Vlaamse tuinbouw en sierteelt.

Voorzitter

Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes (*Op de tribune*) : Voorzitter, mijnheer de minister, geachte raadsleden, een reeks bankroeten in de tuinbouw en sierteelt en een nationale betoging hebben de aandacht gevestigd op de blijvende zorgen om en de malaise in deze sector. Sinds 10 november loopt een actieweek waarin wordt opgeroepen om een urgentieprogramma in gang te zetten. Een aantal oude klachten kwamen opnieuw in de actualiteit en een aantal nieuwe klachten rezen als gevolg van de ontwaarding van de Spaanse peseta. Door dit laatste wordt vooral de tomatenteelt met zware problemen geconfronteerd. Vandaag lezen we in de kranten dat er ook uit Marokko meer tomaten zullen worden ingevoerd. Dat zal zeker de zorgwekkende toestand van de sector niet verbeteren.

Hiernaast is er nog het oud zeer van de hoge BTW-tarieven. De BTW op sierteelt en op tuinbouwprodukten wordt zelfs opgetrokken van 20,5 percent tot 21 percent, en dit terwijl om een verlaging naar 6 percent was gevraagd. Dat is immers het tarief dat in de ons omringende landen geldt, namelijk in Nederland – de zwaarste concurrent van de Vlaamse sierteelt – en Duitsland. Ook Frankrijk is van zijn oude standpunt afgestapt en pleit in het kader van Europa niet langer voor een eenvormig BTW-tarief.

Mijnheer de minister, aangezien diverse CVP-raadsleden en zelfs de CVP-voorzitter me herhaaldelijk hebben beloofd de BTW-tarieven te verlagen, vraag ik me af om welke redenen deze jarenlange eis van de Vlaamse tuinbouw maar niet wordt ingewilligd. Zult u zich nog langer blijven verstoppen achter de Europese richtlijnen ? De ons omringende landen hanteren allemaal een lager BTW-tarief. Ik vraag u om, als Vlaams minister, bij de federale regering op tafel te slaan opdat minister Maystadt, die waarschijnlijk geen last heeft van die Vlaamse tomatentelers, op zijn stappen zou terugkeren en onze tuinbouwers een redelijke BTW van 6 percent zou aanrekenen.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, de bekommernis van mevrouw Maes is ook onze bekommernis. De invoer van Spaanse tomaten via Frankrijk die op dit ogenblik grote problemen veroorzaakt in de sector van de tomatenteelt, is het gevolg van de devaluatie van de peseta, maar ook van de subsidies van de Europese structuurfondsen. Er is een onderzoek vanwege de Europese Commissie aan de gang om na te gaan of de indirecte subsidies die zij toekent aan de Spaanse tomatenkwekers niet leidt tot onaanvaardbare concurrentievervalsing.

Wat heeft de Vlaamse overheid al gedaan ? In het kader van het Vlaams Investeringsfonds hebben we een jaar uitstel van aflossing van het kapitaal toegekend met behoud van de waarborg en van de rentesubsidie. Vlaanderen is slechts bevoegd voor de dossiers vanaf 1989. Ook op federaal vlak heeft men bijkomend voor de leningen die vanaf 1984 afgesloten zijn een jaar uitstel toegestaan, met behoud van waarborg. Op Vlaams niveau hebben 341 tomatenkwekers een aanvraag voor dit uitstel ingediend. Dat kost onze begroting ongeveer 100 miljoen frank. Dat is een grote inspanning, maar aldus komt er een belangrijke hoeveelheid liquide middelen vrij.

Onlangs is op regeringsniveau beslist om aan de glastuinbouwsector in de volgende drie jaar 320 miljoen frank subsidie toe te kennen als compensatie voor het feit dat de muntontwaarding in andere landen onze produkten minder concurrentieel maakt. Volgend jaar worden hiervan reeds 160 miljoen uitgekeerd ; in 1997 en 1998 worden dan telkens 80 miljoen frank uitgekeerd.

De Vlaamse regering werkt op dit ogenblik aan een nieuwe inspanning. We willen seizoenkredieten toekennen. Een groot aantal telers moeten hun teelt -substraatteelt- opnieuw opstarten. Ze moeten grondstoffen inkopen en uiteraard hun leveranciers betalen. Dit vergt heel wat investeringen. Bij gebrek aan middelen hiertoe zouden ze hun activiteit moeten stopzetten. We zullen over deze seizoenkredieten ook onderhandelen met de banken, teneinde het risico te spreiden. Ik kan de kostprijs van deze seizoenkredieten nog niet bepalen, omdat de onderhandelingen nog bezig zijn.

100 miljoen frank voor het jaar van uitstel van aflossing, 320 miljoen frank voor de glasgroenteteelt en de seizoenkredieten – met een geraamde kostprijs van ongeveer 100 miljoen frank – geeft in totaal al zowat een half miljard frank in Vlaamse en federale subsidies aan de glasgroentesector. Er zijn een duizendtal tomatentelers in Vlaanderen. Het gaat dus om een belangrijke inspanning.

Naast deze maatregelen op korte termijn heb ik de glasgroentesector en de tuinbouwsector – en specifiek de sector van de tomatenteelt – samengebracht om te praten over maatregelen op langere termijn zoals de kwaliteit van de produkten. Het gaat immers niet alleen om de prijs.

De voorzitter : Mijnheer de minister, mag ik vragen uw betoeg af te ronden ?

Minister Eric Van Rompuy : Ik beantwoord kort de vraag.

Inzake de sierteelt deel ik uw mening. Ik heb er bij de federale regering herhaaldelijk op aangedrongen om de discriminatie weg te werken die door het BTW-tarief van 21

Van Rompuy

percent wordt gecreëerd ten opzichte van onze concurrenten. Men schijnt met budgettaire argumenten. Ik ben het ermee eens dat het echter om communautaire argumenten gaat. Van Waalse kant wordt dat geblokkeerd omdat 90 percent van de sierteelt zich in Vlaanderen situeert.

De voorzitter : De vooropgestelde spreektijd is om. (*Protest bij mevrouw Nelly Maes*)

Mevrouw Maes, u hebt uw vraag in precies vier minuten geformuleerd. De minister heeft drie minuten gekregen om te antwoorden. We zijn dus aan zeven minuten. Het spijt me, maar we moeten ingevolge een beslissing van het Bureau de vastgelegde spreektijd respecteren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Arnold Van Aperen tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de financiële tussenkomsten vanwege Domus Flandria

De voorzitter : Aan de orde is actuele vraag van de heer Van Aperen tot de heer Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de financiële tussenkomsten vanwege Domus Flandria.

Aangezien de heer Van Aperen niet aanwezig is, wordt de actuele vraag als ingetrokken beschouwd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Robert Voorhamme tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de oprichting van een Vlaams Observatorium voor Tewerkstelling

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Voorhamme tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de oprichting van een Vlaams Observatorium voor Tewerkstelling.

De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Voorzitter, mijnheer de minister-president, vorige week, op 9 november, hebt u de oprichting van een Vlaams Observatorium voor Tewerkstelling aangekondigd in de pers. Dit initiatief is volstrekt nieuw, heeft vriend en vijand verrast en roept dus een aantal vragen op. Vragen rondom de ware toedracht en de motivatie van het initiatief.

Men zou kunnen veronderstellen dat het te maken heeft met een aantal jobstijdingen vanuit een aantal sectoren aangaande de werkgelegenheid, en de nood die de regering voelt om daar op te reageren.

Men zou kunnen denken dat het te maken heeft met het federaal initiatief om een meer algemene Raad voor de Werkgelegenheid op te richten. Het verwondert mij zo'n initiatief aangekondigd te zien omdat het nog niet langer dan van 1994 is geleden, dat in Vlaanderen Viona werd opgericht, het Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwerk voor Arbeidsmarktrapportering. Dit was een gevolg van de Werkgelegenheidsconferentie van 1993. Viona heeft net dezelfde doelstellingen als het door u aangekondigde Observatorium. Viona is een interuniversitair samenwerkingsverband dat steunt op het werkgelegenheidssteunpunt waar permanent onderzoek verricht wordt en waar alles gerapporteerd wordt.

Viona werkt samen met de sociale partners.

Als er nu mensen zijn die, op basis van statistische gegevens, een zienswijze kunnen ontwikkelen over de evolutie van de arbeidsmarkt en het waarom van die evolutie, dan zijn het wel de vertegenwoordigers van de werkgevers en werknemers.

In die structuur wordt dus jaarlijks gerapporteerd aan de overheid.

In het voorjaar werd een eerste rapport over 1994 afgeleverd. Begin 1996 wordt een tweede rapport verwacht over 1995.

Deze twee instellingen komen dus tegenover elkaar te staan.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om u te vragen mijnheer de minister-president, hoe het staat met de decretale verankering van Viona en de financiële structurering. Ik dank u.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Voorzitter, mijnheer Voorhamme, ik ben blij dat u deze vraag in de plenaire vergadering stelt. Dit laat mij toe bijkomende informatie te geven.

Viona is een nuttig initiatief als gevolg van het Tewerkstellingsoverleg van 1993, het kan en moet verdergezet worden. Er ontbreekt echter een dimensie. Het volstaat niet om het arbeidsmarkt-beleid grondig te bekijken om de nodige impulsen te geven en om een aantal werkgelegenheidsmaatregelen te nemen. Mede door de jobstijdingen van de afgelopen weken en maanden, wil de Vlaamse regering aantonen dat ze met alle middelen wil ingaan tegen de evolutie van de werkloosheid.

Het Vlaams Observatorium voor Tewerkstelling zal samengesteld zijn uit deskundigen – daarvoor kunnen we verderbouwen op Viona – en uit twee of maximum drie vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers. Ik stel voor dat de Vlaamse Raad ook nog twee vertegenwoordigers aanduidt.

Wanneer ik dit initiatief voorstel dan is het ondermeer om een tweede peiler te bouwen naast de werkloosheidsstatistieken, waar de federale regering in gebreke blijft om een werkgelegenheidsbalans op te stellen. Er zijn een aantal afspraken tussen de ondernemingen, het Nationaal Instituut voor de Statistiek en de RSZ om de evolutie van de werkgelegenheid in Vlaanderen op te tekenen, waar wij die mogelijkheid niet hebben. Het Observatorium zal ook de positieve kant van de evolutie belichten want, men zou ten onder gaan aan defaitisme als men enkel de negatieve cijfers hoort. Men mag niet voorbijgaan aan de initiatieven van elke dag.

De zeven prioriteiten die in het tewerkstellingsoverleg nu naar voren werden gebracht, zullen mee de richtlijn en oriëntatie uitmaken van het beleid. De visie en strategie van de verantwoordelijken zal daarbij een grote rol spelen. Dat is de belangrijke rol van het Observatorium voor Tewerkstelling. Ik wil ook de Vlaamse Raad uitnodigen daaraan mee te werken. Ik blijf beschikbaar om in de Raad en in de commissie voor Economische Aangelegenheden, een debat te voeren over de evolutie in de economie, de werkgelegenheid en de voortwoekerende werkloosheid.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Be-

leid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de eventuele naamsverandering van het Olympiastadion te Brugge

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Nieuwkerke tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de eventuele naamsverandering van het Olympiastadion te Brugge.

De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb een vraag aan de minister-president over de eventuele naamsverandering van het Olympiastadion in Jan Breydelstadion. Als Breydel-zoon, net zoals nog een aantal mensen hier in het halfrond, heb ik daar recht op.

Het Vlaams Gewest zal ongeveer 250 miljoen frank investeren in het Olympiastadion. Ik ga akkoord met het principe voor wat, hoort wat. Ik ben minder gelukkig met de eventuele naamsverandering in Jan Breydelstadion.

In Vlaanderen wordt meermaals symbolisch gerefereerd aan de Guldensporenslag van 1302. Ik denk aan de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap, aan het meerjarenbeleid Vlaanderen 2002, wat refereert aan de 700ste verjaardag van de Guldensporenslag.

Als wij die symboliek van een militaire Vlaamse daad te veel gebruiken, lopen we het risico door de buitenwereld eerder als cultuurarm dan als cultuurrijk te worden beschouwd.

Ik stel voor dat we van hieruit proberen een eigentijdse naam voor het stadion te bedenken met als doel er een rijkere culturele uitstraling aan te geven.

De voorzitter : Mijnheer de minister-president, gelieve ook kort op deze korte vraag te antwoorden.

Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande (Op de tribune) : Ik ben het roerend eens met de vraagsteller. Onze opdracht is naar de toekomst te kijken, te vernieuwen, te veranderen, nieuwe dingen mogelijk te maken. Dit geldt ook voor de vorige vraag van de heer Voorhamme over de economie, het economische draagvlak en de werkgelegenheid. We moeten ons niet uit ons lood laten slaan. We zitten in een overgangssituatie die ons niet mag afhouden van structurele veranderingen en van de strategie die we moeten uitzetten. We zijn een maritieme regio, we hebben onze ligging, we hebben onze mensen, we hebben onze kwalificaties. Op elk van deze sporen moeten we

Van den Brande

hard doorgaan met inzet van mensen en middelen. Het gaat hier dus over toekomst, vernieuwing, verandering.

U hebt het over het stadion van Brugge, Brugge die Scone. Wanneer we, inderdaad een beetje tot ongerief van de Antwerpse collega's, met overtuiging het evenement Euro 2000 een kans willen geven, dan moeten we een aantal stadions hebben waar onder behoorlijke omstandigheden kan worden gevoetbald. Is Brugge dan het enige Mekka ? Wie weet het ? Ik wend mij tot alle voetbaldeskundigen in het halfroond om al dan niet aan te geven of dat zo is.

Antwerpen, economische hoofdstad van Vlaanderen, is er ook nog. Indien er een goed project naar voren wordt geschoven na de renovatie van de sportinfrastructuur, zal de regering met grote omzichtigheid en grote openheid bekijken of die optie mogelijkheden biedt. *(Onderbreking door de heer André Denys)*

De voorzitter : Mijnheer Denys, het gaat over de naamsverandering van het stadion in Brugge, niet over Antwerpen of Gent.

Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : We kunnen niet tot de essentie van de vraag komen als we de verschillende historische steden van Vlaanderen buiten beschouwing laten – en daar mogen we Kortrijk natuurlijk niet bij vergeten.

We zijn bereid een inspanning te doen ten belope van 50 miljoen frank per jaar, over een periode van vijf jaar, volgens het schema. Op uitdrukkelijke vraag van de stad Brugge hebben we gezegd dat het goed zou zijn een andere naamgeving te bedenken. We hebben suggesties van de stad Brugge afgewacht. Er is nog geen enkele beslissing genomen. We zijn democraten, geen jacobijnen, wij doen niet aan autoritaire, centralistische beleidsbenadering. Het voorstel om het stadion eventueel Breydel te noemen, kwam vanuit Brugge. Ik zal daaromtrent geen commissies instellen, maar wel proberen om met voldoende zin en perspectief van die nieuwe naam een herkenbaar punt te maken, ook voor manifestaties buiten het voetbalgebieden. Het moet u bekend zijn dat het nieuwe gebouw van de Europese Unie exact dezelfde naam draagt, te weten het Breydel-gebouw.

Ik zal met grote zorg uw overwegingen in mij opnemen en ze ongetwijfeld doorspelen aan de stad en de regio Brugge.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Paul Van Grembergen tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de aanwezigheid van de Vlaamse Raad en van de Vlaamse regering in de structuren van de Interparlementaire Beneluxraad

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Grembergen tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de aanwezigheid van de Vlaamse Raad en van de Vlaamse regering in de structuren van de Interparlementaire Beneluxraad.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, mijn vraag is van een andere intentionaliteit dan de voorgaande. Wij hebben jaren lang inspanningen moeten leveren om bij de staatshervorming het gegeven van ons internationaal optreden en bevoegdheid ingevuld te krijgen. Het was niet gemakkelijk. De dichtste kring van ons internationaal optreden is de Beneluxraad. Op dit ogenblik is men op een ander niveau bezig deze Beneluxraad in te vullen. Als de Europese Ministerraad samenkomt hebben de Vlaamse ministers het recht en de grondwettelijk vastgelegde mogelijkheid, om op dat niveau op te treden. Wanneer in de Beneluxraad bevoegdheden en problemen die de onze zijn ter sprake komen, zouden, normaal gezien, de Vlaamse ministers daar moeten kunnen optreden. Dat is logisch : het is bij bijzondere meerderheid vastgelegd. Maar het zou al even normaal moeten zijn dat de samenstelling van die Interparlementaire Beneluxraad met de staatshervorming rekening houdt. Is er daaromtrent overleg van regering tot regering ? Is er daaromtrent internationaal overleg met de Luxemburgse regering en met de Nederlandse regering ? Wat doen wij als we van regeringszijde voor een voldongen feit worden geplaatst ? Ik vind dit een essentiële vragen.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik deel de zorg van de heer Van Grembergen volledig. Even de zaken op een rijtje. Ten eerste herinnert u zich dat we dit thema behandeld hebben in de commissie van Buitenlandse Aangelegenheden. Ten gevolge hiervan werd een resolutie goedgekeurd om aan te geven dat er in de toekomst enkel een gemengde parlementaire vertegenwoordiging weerhouden kan worden. Dit geldt niet enkel naar de Benelux, maar ook naar de Raad van Europa toe.

Van den Brande

Er is geen enkel prerogatief, er is geen enkele prioriteit van het federale parlement, het weze Kamer of Senaat, om deze opdrachten exclusief in te vullen, gelet op de materies die behandeld worden. Op die basis, en gelet op wat in de commissies naar voor kwam, heb ik zelf het punt aanhangig gemaakt op de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid. Dit omdat er in elk geval vanuit het ministerie van Buitenlandse Zaken, samenhangend met het verdrag dat de basis vormt van de Benelux, een akkoord verworven moest worden om tot een gemengde vertegenwoordiging te komen.

Ten gevolge van mijn agendering van dit punt is binnen de Interministeriële Conferentie een akkoord tot stand gekomen, net als de toezegging van de minister van Buitenlandse Zaken, dat dit ook aan alle parlementsvoorzitters gemeld zou worden. Dat is, naar ik meen te weten, ondertussen gebeurd.

Op deze basis heeft er een bijeenkomst plaatsgevonden tussen de verschillende voorzitters van de diverse parlementen, niet slechts om dit punt te stellen, maar ook om er een oplossing aan te geven. Wij moeten dus uitdrukkelijk stellen dat die vertegenwoordiging naar de Benelux, zoals u aangaf – maar ik verbreed dit tot de Raad Van Europa – gemengd moet zijn. Het is een zaak van de parlementen. Toch heb ik dit tijdens de Interministeriële conferentie uitdrukkelijk aangekaart, omdat ik het nuttig vond dat we op die plaats een uitdrukkelijk standpunt zouden innemen. Dit is ook gebeurd omdat ik er de argumenten toe gaf.

Ik kan dus enkel hopen, nu er een parlementaire afronding tussen de verschillende vergaderingen is, dat er een akkoord kan komen waar tenminste een voor ons herkenbaar en aanvaardbaar evenwicht tot stand komt. Een herkenbaar akkoord wens ik voor de verschillende parlementen, maar ook wat de vertegenwoordiging van de Nederlandstaligen en met name, onze Vlaamse Raad.

Er is geen enkel obstakel voorhanden om die beslissing niet te nemen. Wanneer dat echter niet het geval zou zijn – en dit is slechts een suggestie, mijnheer Van Grembergen – dan belet niets de Vlaamse Raad om zelf een lijst met vertegenwoordigers in te dienen. Dit geldt zowel voor de Benelux als de Raad van Europa, zoals dit kennelijk in eerste orde gebeurde door de federale Kamers.

Er is geen hiërarchie van normen. Er is geen ondergeschiktheid van regeringen of parlementen. Institutioneel gezien liggen de dingen zeer duidelijk. We moeten allen hopen dat er een consensus komt. Als dat niet gebeurt moet de Vlaamse Raad zelf een lijst neerleggen voor zowel Beneluxraad als Raad van Europa.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, het is uiteraard zo dat de samenstelling van de Beneluxraad een zaak is voor het parlement en van de parlementen. Daarover ben ik het met de minister-president eens. Maar als die samenstelling niet beantwoordt aan wat één van die fundamentele deelnemers, namelijk de Vlaamse Raad, wenst, dan is voor ons de samenstelling van die Beneluxraad niet gewettigd. Dat betekent dat, indien regeeringsleden van Nederland, Luxemburg, of de federale overheid voor dat – volgens ons niet-wettelijk samengestelde parlement – optreden, zij het daardoor legaliseren. Ik wens dat dit niet gebeurt. *(Applaus bij de VLD, de VU en het VB) (Rumoer)*

De voorzitter : Ik moet zeggen dat de vraag van de heer Van Grembergen het voorwerp heeft uitgemaakt van een uitvoerige discussie binnen het Bureau. Er is door het Bureau de stelling ingenomen, om ook ter voorbereiding van de vergadering van vorige donderdag, een standpunt in te nemen. Dat heeft tot een bepaalde consensus tussen de zeven voorzitters van de verschillende parlementen geleid. Collega Van Grembergen, u hebt de vraag gesteld en een antwoord verkregen. Ik stel derhalve voor het incident te sluiten. *(Rumoer)*

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Dit is een persoonlijk feit ! U brengt mijn plichtenleer in het gedrang in verband met de beslissingen genomen door het Bureau. Ik heb het niet over de verantwoording van het Bureau en de parlementaire actie. Ik heb het over de verantwoordelijkheid van een regering. Wanneer regeeringsleden naar een Interparlementaire Beneluxraad gaan, die volgens ons niet wettelijk is samengesteld, dan hebben wij het recht daarvoor de verantwoordelijkheid bij de regering te plaatsen, zoals dat ook bij de Nederlandse of de federale regering gebeurt. Dat was de kern van de vraag. *(Applaus bij de VLD, de VU en het VB)*

De voorzitter : Mijnheer de minister-president, dit is het vragenuurtje. De vraag is gesteld door de heer Van Grembergen en hij heeft het recht zijn vraag te formuleren zoals hij wil. Hij heeft een antwoord van de minister-president gekregen en daarenboven de kans gekregen om een bijkomende vraag te stellen of een opwerping te maken. Ik stel voor, mijnheer van Grembergen, om deze zaak opnieuw te agenderen op het Bureau van woensdag eerstkomend.

Het incident is gesloten.

Voorzitter

Actuele vraag van de heer Ludo Sannen tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de verplichte toelatingsproef voor de opleiding geneeskunde

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Sannen tot de heer Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de verplichte toelatingsproef voor de opleiding geneeskunde.

De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, als neofiet ervaar ik dat ik blijkbaar nog niet alles heb meegemaakt in dit halfroond. (*Rumoer*)

Mijnheer de minister, enkele weken geleden hebben de ministers De Galan en Colla een standpunt ingenomen in verband met de contingentering van artsen en specialisten. U hebt dit voorstel dadelijk verworpen en geantwoord met een eigen voorstel. U wil een verplichte toelatingsproef organiseren voor de opleiding geneeskunde. Dit lijkt me een tamelijk onzindelijke zaak, omdat u een probleem dat zich situeert op het domein van de volksgezondheid, probeert op te lossen door een ingreep in het onderwijs. De toegang tot de opleiding geneeskunde zou immers beperkt worden. Ik zeg wel duidelijk beperkt, want de bedoeling van uw toelatingsproef is het aantal studenten in de opleiding geneeskunde te beperken en is dus een vorm van numerus clausus. Ik dacht altijd dat, wanneer men een verplichte toelatingsproef zou overwegen, deze vooral zou moeten dienen om aan de ene kant de oriëntering van de studenten te verbeteren en aan de andere kant de slaagkansen van de studenten te vergroten. Het is duidelijk dat het hier gaat om een vorm van numerus clausus, omdat ze zich beperkt tot één bepaalde opleiding aan de universiteit, namelijk de opleiding aan de faculteit geneeskunde. Kan men in dit verband niet veeleer denken aan een verruiming of een hertekening van de verschillende curricula, zeker die in de medische en de paramedische sector ? Zodanig dat men een breder en ruimer gemeenschappelijk aanbod zou hebben en dat men de oriëntering toekomstgericht en ten behoeve van het beroep zou kunnen verbeteren.

Is het trouwens mogelijk om een verplichte toelatingsproef te organiseren die terzelfder tijd de bekwaamheid en de capaciteiten van toekomstige studenten voor een bepaalde studie-opleiding en de kwaliteiten van iemand met het oog op een goede beroepsuitoefening later ? Ik heb er mijn twijfels over. Is het wel mogelijk criteria te

vinden om een geschikte toelatingsproef te organiseren. Ik ben overigens niet de enige, die daaraan twijfelt.

Een ander probleem bij deze verplichte toelatingsproef is dat het principe van de gelijkheid inzake toegang tot onderwijs, in dit geval tot de opleiding geneeskunde, in het gedrang dreigt te komen, omdat de vooropleiding van heel wat studenten verschillend is.

Ten slotte heb ik nog een concrete, duidelijke vraag over de werkgroep die u zou hebben opgestart. Is dat intussen gebeurd ? Hoe is die werkgroep samengesteld ? Wat is haar precieze opdracht ? Binnen welke tijdspanne verwacht u dat ze haar werkzaamheden beëindigt ?

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, het verslag met de inleiding op de vraag die door de heer Sannen werd gegeven, is juist op één punt na. Ik heb bij de formulering van mijn voorstel gezegd dat dit een van de maatregelen is die moeten worden genomen en dat nog andere maatregelen op andere niveaus terzelfder tijd moeten worden genomen. Ik heb bewust meegedeeld dat ik niet wens mee te spelen in het verhaaltje van sommigen, waarbij men doet alsof het probleem van de gezondheidszorg, kwaliteit, enzovoort oplosbaar zou zijn zonder dat het onderwijs iets doet. Aan die demagogie heb ik me bewust niet willen bezondigen. Dat is één.

Het voorstel om een nog veel ruimer debat te beginnen is mooi. Zo heb ik al heel veel vissen in klaar water zien verdrinken. Dit is natuurlijk een poging om het fundamentele debat te ontwijken. Zo blijf je misschien wel tijdelijk populair, maar of het verantwoord is, is weer iets anders.

De inhoud houdt zowel rekening met de theoretische kennis, mogelijkheden, bekwaamheden als met commitment. Op die wijze zal geen afbreuk worden gedaan aan de gelijkheid. Elkeen zal gelijke toegang hebben tot het examen. Voorgeschiedenissen zijn altijd verschillend. Ik kan me op dit ogenblik ook inschrijven voor de opleiding van licentiaat klassieke filologie met een voorgeschiedenis zonder Latijn of Grieks. In uw definitie van gelijkheid zal ik ook niet met gelijke kansen beginnen ten opzichte van de student die de Latijn-Griekse richting heeft gevolgd. Als u met gelijkheid de opmerking van professor Vermeersch bedoelt, moet ik u zeggen dat dit me wel zorgen baart. Er is trouwens een commissie opgericht om te proberen maximaal rekening te houden met de opmerking van professor Vermeersch. Ik vind niet dat we daar zonder meer kunnen overstappen. Vandaar de commissie die multidisciplinair is samengesteld wat de universiteiten betreft. Dat betekent niet alleen mensen uit de faculteit geneeskunde, maar ook uit de faculteit pedagogie-didac-

Van den Bossche

tiel. Daarnaast maken ook de administratie en het kabinet deel uit van de werkgroep. Ik heb ook de studenten uitgenodigd, maar ik heb telefonisch vernomen dat die liever niet komen. Maar goed, dat zien we dan wel.

De werkgroep heeft gewoon de opdracht een examen te ontwerpen in die zin. Ze zal drie jaar blijven werken en jaar na jaar de ervaringen met het examen aanwenden om er verbeteringen in aan te brengen.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mag ik daaruit concluderen dat u al het volgende academiejaar wilt starten met een dergelijke proef ? Ik wil ook nog reageren op de bemerking in verband met de kwaliteit in de gezondheidszorg, die me ook ontzettend bekommert. Die kwaliteit situeert zich niet alleen in het kader van de opleiding geneeskunde. Ik haal alleen nog maar de tandartsen en kinesitherapeuten aan. In die zin verbaast het me dat de zaak hier wordt beperkt tot één bepaalde categorie in de gezondheidszorg. Trouwens ik denk dat een mogelijk overaanbod zich ook op andere terreinen in het maatschappelijke veld zou kunnen situeren. Daarom lijkt het me gevaarlijk het onderwijs te gebruiken om dat maatschappelijke veld op die manier te reguleren.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ik heb niet gezegd dat dit alleen is beperkt tot de studenten geneeskunde. De heer Sannen leidt iets af uit wat ik niet heb gezegd. Ik heb wel al openbaar verklaard dat kinesitherapeuten en tandartsen in mijn logica behoren tot het debat. Over een datum heb ik evenmin iets gezegd. Uit mijn mededeling hier staat het u vrij gelijk wat te puren als conclusie, maar wetenschappelijk kon u dat niet doen. Ik wil u wel als toemaatje meegeven dat ik hoop dat we dit tegen het volgende academiejaar afronden.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de vakantieregeling voor Franstalige basisscholen in Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Van den Bossche,

minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de vakantieregeling voor Franstalige basisscholen in Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen (Op de tribune) : Mijnheer de minister, ik heb vorige week uw antwoord ontvangen op een schriftelijke vraag die ik half september had gesteld in verband met de aanvraag van het gemeentebestuur van Sint-Genesius-Rode om een afwijking toe te staan op de vakantieregeling voor de Franstalige basisschool van die gemeente. U deelde me mee dat u was ingegaan op dat verzoek, en dat u ook was ingegaan op een gelijkaardig verzoek van de gemeente Wezembeek-Oppem. Uiterekend op hetzelfde ogenblik maakte de gouverneur van Vlaams-Brabant bekend dat hij die beslissing zou schorsen – en terecht. Mijn vraag is nu : handhaaft u uw beslissing ? Ik vermoed immers dat het gemeentebestuur van Sint-Genesius-Rode bij u zal komen aankloppen met het beroep dat het wil indienen. De desbetreffende decreetgeving stipuleert overigens dat een dergelijke aanvraag moet worden ingediend vóór één mei, voorafgaand aan het nieuwe schooljaar, dus één mei 1995. Voor zover ik weet, heeft de gemeenteraad van Sint-Genesius-Rode de beslissing om een aanvraag in te dienen pas getroffen op de zitting van 12 september. Ik had dus alleszins graag geweten of u uw beslissing handhaaft.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, staat u me toe om eerst de juridische verwarringen uit de zaak te halen. Uit de vraagstelling zelf blijkt dat er bij de heer Van Nieuwenhuysen enige onduidelijkheid heerst over het rechtsaspect. Alvorens te antwoorden zullen we dat eerst moeten rechtzetten. De procedure is wel degelijk – u citeert de juiste datum – dat in het voorafgaande schooljaar een aanvraag dient te gebeuren bij het departement Onderwijs in verband met een afwijking van de vakantieregeling. Over de aanvraag dient niet te worden beslist door de gemeenteraad, maar wel door het college van burgemeester en schepenen. Het college van burgemeester en schepenen heeft die aanvraag tijdig ingediend. In de loop van mijn betoog zal ik op de zaak in kwestie terugkomen.

Daarna beslist het departement binnen de dertig dagen. Bij gebrek aan een beslissing wordt de aanvraag geacht toegekend te zijn, waarna de gemeenteraad de vakantieregeling vastlegt. Het is dan ook niet mijn beslissing die van enig belang is in verband met de schoolvakantie. Na een dergelijke beslissing moet hoe dan ook de gemeente-

Van den Bossche

raad samenkomen, en de gemeenteraad legt de data vast. De enige geldige beslissing ter zake is dus die van de gemeenteraad, en deze is onderhevig aan de voogdij van het decreet van 1993. Derhalve is in deze zaak juridisch-technisch de laatste handeling de gemeenteraadsbeslissing. Daartegen kan de gouverneur dan een recht van schorsing inroepen, en de regering nog daarna een recht van vernietiging. Dat is de juridisch-technische situatie.

Nu zal ik u op een aantal fouten in het dossier wijzen, en dan uitleggen hoe naar mijn mening juridisch de toestand in elkaar zit. Ten eerste, er is binnen mijn departement een delegatie, waarbij de administratie zelf ook het recht heeft om te oordelen over de aangevraagde afwijking. Persoonlijk vind ik dit een fout van de administratie. Men heeft niet geantwoord binnen de vooropgestelde dertig dagen. Door het ontbreken van een antwoord is derhalve de goedkeuring gebeurd. Ik vind dat een fout op het niveau van het departement Onderwijs.

Op dat moment is dan groen licht gegeven vanuit het departement Onderwijs. De gemeenteraad beslist dat er geen probleem is. Er is geen communicatie tussen het departement Onderwijs en de provincie. De gouverneur vernietigt de beslissing en roept daarvoor een procedurelement in.

Ik ben nog één zaak vergeten. In feite zou de aanvraag van Sint-Genesius-Rode, als ze me had bereikt, nooit zijn goedgekeurd om procedureredenen. Het reglement bepaalt dat een schepencollege die aanvraag pas kan indienen na onderhandelingen met de vakbond. Die zijn er niet geweest. Derhalve was de vraag niet rechtsgeldig gesteld, en gezien de vaste termijn kon ze niet nadien worden hernomen, want de termijn voor aanvraag of wijziging was verstreken. Door een vergissing van de administratie Onderwijs, en dus bij gebrek aan een antwoord binnen de 30 dagen, is er ondertussen wel een nieuw schooljaar aangebroken. De gouverneur steunt zich bij zijn vernietiging op het feit dat de gemeenteraad niet aantoonde dat er een voorafgaande toelating van het departement Onderwijs is. Ik laat na dat juridisch argument te wegen, en zal niet zeggen of ik het voldoende of onvoldoende vind. Wel vergist de gouverneur zich naar mijn mening door onmiddellijk de beslissing te vernietigen. Hij had moeten schorsen, en dan de minister van Binnenlandse Aangelegenheden moeten contacteren, die dan al dan niet namens de Vlaamse regering tot vernietiging diende over te gaan na handhaving van het besluit door de gemeenteraad. De enige beslissing hier is dus de beslissing van de gouverneur. Tegen deze beslissing is een procedure mogelijk bij de Raad van State. Derhalve zal de Raad van State zich uitspreken, want ik hoef daarin geen stelling te nemen. Mijn beslissing is slechts een voorafgaande

toelating, waar de gemeenteraad op ingaat of niet. Het zou dus bijvoorbeeld mogelijk zijn dat zelfs indien ik binnen de dertig dagen uit volle borst ja zou hebben gezegd, de gemeenteraad nog kon beslissen er niet op in te gaan, en het schepencollege niet te volgen in de aanvraag. Tot daar de uitleg, met alle juridische eigenaardigheden erbij.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Ik zal het antwoord van minister vice-president Van den Bossche inderdaad nog eens moeten ontcijferen. Ik vind toch dat de nonchalance van de administratie onbegrijpelijk is, want het is niet de eerste keer dat de zaak aan de orde komt. Ik citeer uit een antwoord dat u vorig jaar op een gelijkaardige vraag hebt gegeven. Dat luidt : deze afwijkingen zijn eenmalig, en zeker niet automatisch hernieuwbaar. Dus laat u daar al voelen dat u niet van plan was om zo een aanvraag opnieuw op een dergelijke manier goed te keuren. Blijkbaar is er toch iets fout gegaan, en ik stel voor in de toekomst duidelijke richtlijnen aan uw administratie te verstrekken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de toestand van metaalverwerkende bedrijven in de Kempen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Huybrechts tot de heer Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de toestand van metaalverwerkende bedrijven in de Kempen.

De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, de toestand in de Kempense metaalverwerkende bedrijven is ronduit dramatisch. Dat kunnen we besluiten uit de ontslagen en de faillissementen die dagelijks de media overheersen.

Alleen al in de Olense vestiging van Union Minière gaan 394 jobs verloren. De radiatorenfabrikant VEHA uit Grobbendonk ontslaat 60 personen, en Iemants-staalbedrijf uit Arendonk doet de boeken dicht, met als gevolg dat 340 mensen op straat komen te staan. Dan heb ik het nog niet over de toeleveringsbedrijven uit deze regio, die hierdoor in de problemen komen. Op minder dan twee weken tijd gaan in het arrondissement van Turnhout 1000 jobs in deze sector verloren.

Huybrechts

Mijnheer de minister, welke maatregelen hebt u al genomen of welke maatregelen zult u nog nemen om de werkgelegenheid in de Kempen opnieuw aan te zwengelen? Ik ben zo vrij een suggestie te maken. Ik besef goed genoeg dat er geen wondermiddelen bestaan, maar ik weet dat alleen al door de federalisering van het gezinsbeleid en de gezondheidszorg voor Vlaanderen 36,4 miljard frank zou vrijkomen. Dat geld is broodnodig voor onze werkgelegenheid. Welke maatregelen hebt u genomen of zult u nemen, al dan niet in overleg met uw federale collega's, om te komen tot een federalisering van deze sectoren?

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister Theo Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, collega's, de vraag van de heer Huybrechts is terecht.

Mijnheer Huybrechts, u hebt het over de beeldvorming in uw arrondissement, maar u moet beseffen dat ondanks deze beeldvorming de situatie op het terrein ietwat genuanceerder is. In Vlaanderen blijft het netto resultaat voor werkgelegenheid nog altijd positief. Er komen nog altijd meer werkplaatsen vrij dan er wegvallen, maar we zouden het tempo nog moeten opdrijven. De beeldvorming blijft negatief voor wat het aantal herstructureringen betreft. Union Minière is daar een goed voorbeeld van, maar het heeft wel een perspectief. Voor de eerste keer is daar een strategisch investeringsplan ten belope van 22 miljard frank.

Inzake het arrondissement Turnhout en de Kempen heeft de Vlaamse regering drie jaar geleden gelukkig goed geanticipeerd op ontwikkelingen die in deze regio te verwachten waren. Dit waren doelstelling 2-gebieden en zijn dat vandaag nog, omdat de Vlaamse regering op basis van de te verwachten werkloosheidscijfers een goed dossier heeft kunnen inleiden bij de Europese Commissie om deze doelstelling 2-quoting voor de regio te kunnen behouden. Daardoor is heel wat mogelijk op het vlak van de co-financiering.

In juni 1995 is er ook een belangrijke beslissing genomen voor de economische expansiesteun. 21 percent expansiesteun voor dit gebied is door de Europese Commissie aanvaard, waardoor belangrijke investeringen zijn aange trokken. Een voorbeeld hiervan is het Europees distributiecentrum van Nike, dat op die manier tot stand is gekomen, na een afsprakenplan met de VDAB inzake opleiding en tewerkstelling. Ik verwijs ook naar de reddingsoperatie voor Daf, waar de GIMV vanuit Vlaams initiatief gunstig heeft op ingespeeld.

Vlaanderen beschikt nu reeds over de instrumenten om als de gelegenheid zich aandient er ook gepast op in te spelen. Helaas is dit geen wondermiddel.

Mijnheer Huybrechts, u reikt wel een wondermiddel aan – bijkomende middelen -, maar ik denk niet dat we er verstandig aan doen om buiten de marges van het regeerakkoord te treden. We moeten ons in de eerste plaats bezighouden met wat we wel kunnen in overeenstemming met het Vlaams regeerakkoord, de aanbevelingen die door de voorzitter zijn gedaan en de middelen en de bevoegdheden die we wél hebben. We wensen dus liever daadwerkelijk middelen ter beschikking te stellen, eerder dan illusies op te roepen die nauwelijks invulbaar zijn.

De werkgelegenheidsconferentie zal op het einde van dit jaar tot een – hopelijk goed – einde worden gebracht. Aan de regio's waar er een achterstand is, moet de conferentie bijzondere aandacht besteden en er speciale acties vooropstellen. Zodoende zal dit overleg uitmonden in een verzameling van Vlaamse partners.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Ik dank de minister voor zijn antwoord, en ik ben ervan overtuigd dat de minister het met me eens is als ik zeg dat er dringend moet worden gehandeld. Ik vraag de minister dan ook nogmaals om de eerste stappen te zetten naar de federalisering van de gezondheidszorg en het gezinsbeleid. Ik ben er zeker van dat Vlaanderen er hem dankbaar voor zal zijn.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

ACTUELE INTERPELLATIES (Regl. art. 83)

Actuele interpellatie van de heer René Swinnen tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de subsidiëring van kinderdagverblijven

De voorzitter : Aan de orde is de actuele interpellatie van de heer Swinnen tot de heer Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de subsidiering van kinderdagverblijven.

De heer Swinnen heeft het woord.

De heer René Swinnen : Mijnheer de minister, collega's, ik ben dagelijks betrokken bij het beheer van een kinderdagverblijf en bij de organisatie van de buitenschoolse kinderopvang. Ervaring leert mij dat deze vormen van opvang een basisdienstverlening zijn. De flexibiliteit en inzetbaarheid van jonge mensen in een zich voortdurend wijzigende arbeidsmarkt, hangen vaak samen met de georganiseerde en vaak kwaliteitsvolle opvang van de kinderen van deze jonge werknemers.

Swinnen

Ik stel vast dat er in deze sector veel onduidelijkheid heerst over het opstarten en de instandhouding van de projecten. De voortzetting van tal van projecten van buitenschoolse opvang is onzeker. De verklaring van de minister om de buitenschoolse opvang decretaal te regelen, heeft de projectverantwoordelijken gerustgesteld. De financiering van de projecten blijft echter even onzeker. Zeker voor wat de continuïteit van de financiering op lange termijn betreft. Mijn uiteenzetting van vandaag wordt ingegeven door de alarmkreet van een aantal kinderdagverblijven die in de opstartfase zitten. Het opstarten van een kinderdagverblijf is een hele klus. De erkenning en de financiering wordt pas toegewezen nadat aan een aantal terecht strenge voorwaarden inzake infrastructuur, personeel en werking is voldaan. Deze erkenningsprocedure houdt in dat het inrichtend bestuur of de vereniging, meestal VZW's, het hele project gedurende de periode tussen de principiële goedkeuring en de definitieve erkenning moet prefinancieren. De inrichters moeten dus vaak financiële risico's nemen om het opstarten voorafgaandelijk te financieren. Ze nemen meestal dit risico, omdat ze menen dat ze een definitieve erkenning zullen bekomen, vermits ze de principie goedkeuring hebben gekregen en verder nauwgezet de richtlijnen van Kind en Gezin volgen. De definitieve erkenning houdt in dat ze de personeels- en werkingskosten als toelage krijgen en dat ze de investeringen in infrastructuur gedeeltelijk kunnen terugwinnen.

Volgens een opstartend kinderdagverblijf in Kapellen, dat over een principiële goedkeuring beschikt, zou de Vlaamse regering beslist hebben om geen definitieve erkenning meer toe te kennen aan initiatieven die al over een principiële goedkeuring beschikken. Indien dit zo is, kan Kind en Gezin niets anders doen dan een ongunstig advies geven over de aanvraag tot definitieve erkenning van alle initiatieven, die zich nog in een opstartfase bevinden. De minister weet dat het meestal gaat om VZW's die niet kapitaalkrachtig zijn. Een verlenging van de periode van prefinanciering wordt meestal onhoudbaar voor de raden van bestuur. Op 29 november aanstaande moet Kind en Gezin over een aantal van dergelijke aanvraagdossiers beslissen. De initiatiefnemers hebben me van deze zaak op de hoogte gebracht. Ze zijn geschokt door de eenzijdige opzegging van de verbintenis door de Vlaamse regering en de betrokken administratie. Als de Vlaamse regering inderdaad eenzijdig een soort moratorium van definitieve erkenningen zou hebben ingesteld, betekent dit haast zeker de sluiting van een aantal pas opgestarte kinderdagverblijven. Daardoor verdwijnen, behalve een basisdienstverlening, ook een aantal jobs in de welzijnssector, een sector die al niet royaal werd bedeed. Ik durf ervoor te pleiten de reeds op gang gebrachte initiatieven toch definitief te erkennen en zo deze kinderdagverblijven een

ernstige overlevingskansen te bieden. De initiatiefnemers, de gebruikers, de dienstverleners en de veeleisende arbeidsmarkt worden daardoor geholpen. Ik ken de sociale bewogenheid van de minister en ik ben ervan overtuigd dat hij een goede oplossing zal vinden.

De voorzitter : Mevrouw Avontroodt heeft het woord.

Mevrouw Yolande Avondroodt : Mijnheer de voorzitter, geachte minister, collega's, problemen omtrent kinderopvang duiken steeds meer op bij grootmoeders en grootvaders. De uitnodiging van de voorzitter heeft mij ertoe bewogen op dat laatste woord de nadruk te leggen.

Naar aanleiding van de interpellatie van de heer Swinnen wil ik namens de VLD-fractie een aantal bedenkingen formuleren en enkele vragen stellen aan de minister.

In zijn interpellatieverzoek spreekt de heer Swinnen specifiek over één sector binnen de kinderopvang, namelijk de kinderdagverblijven. Ik wil het debat uitbreiden : in het recente verleden werden velen van ons al geconfronteerd met problemen in de privé-opvanginstellingen. De problemen zijn daar zo groot geworden, dat een aantal onder hen de deuren al hebben moeten sluiten.

Is het een bewuste keuze van de minister om de kinderopvang van de kinderdagverblijven naar de privé-opvanginstellingen door te schuiven ? Het is mogelijk dat de minister tot die beslissing is gekomen, nadat hij de bijdrage in de kosten van de ouders in de verscheidene opvanginstellingen had vergeleken. Uit de jaarverslagen van Kind en Gezin blijkt dat de bijdrage in privé-instellingen veel lager liggen dan in de kinderdagverblijven : 415 frank tegen 435 frank.

Heeft de minister overleg gepleegd met de minister van Onderwijs over diens beslissing kleuters alleen te laten inschrijven na de vakanties ? Die beslissing zal de vraag naar kinderopvangdagen immers sterk doen stijgen. (*Applaus*)

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, geachte minister, collega's, ik sluit me aan bij de interpellatie van de heer Swinnen om verwante problemen aan de orde te stellen.

We weten al lang dat er problemen zijn met de erkendingsdossiers van Kind en Gezin. Zoals de vorige spreker wil ik er echter op wijzen dat er nog veel meer problemen de kop opsteken in de ingewikkelde wereld van de kinderopvang. Ik verwijs daarbij naar de resolutie die de Vlaamse Raad vorig jaar op voorstel van de werkgroep Vrouwen goedkeurde. De moeilijkheden worden alsmaar dringender. Gisteren heeft de werkgroep Gelijke Kansen

Dua

een hoorzitting gehouden over de buitenschoolse en privé-kinderopvang.

Het verheugt me dat de heer Swinnen, een mannelijk raadslid, zich over deze problemen buigt : ik heb stilaan het gevoel dat er alleen een oplossing zal komen voor de problemen in de kinderopvang als ook de mannelijke leden zich om deze sector bekommeren en samen met de vrouwelijke leden druk uitoefenen op de regering. Het is werkelijk een probleem van vrouwen én mannen.

Eén van de problemen die we in de resolutie hebben belicht, is het schrijnend tekort aan plaatsen voor kinderen. We moeten uitbreiden. Daarvoor hebben we in onze resolutie een aantal mogelijkheden naar voren geschoven.

Een eerste mogelijkheid is een meer evenwichtige spreiding tussen erkende kinderdagverblijven en onthaalgezinnen.

Zoals u wellicht weet, was het beleid de voorbije jaren vooral gericht op het creëren van opvangplaatsen bij onthaalmoeders, om de eenvoudige reden dat het veel goedkoper is.

Maar er zijn ook andere mogelijkheden. Het gaat daarbij vooral om privé, niet-gesubsidieerde initiatieven, veelal op kleinschalige basis. Het gaat om mensen, en niet toevallig zijn dat meestal vrouwen die met veel enthousiasme het bestaande gat in de markt proberen op te vullen, en daarbij, vaak noodgedwongen, zeer flexibel inspelen op de eisen van de ouders, bijvoorbeeld wat de openingsuren betreft. Die instellingen hebben dan ook erg veel succes omdat ze sterk tegemoetkomen aan de eisen van de ouders. Ik wil toch duidelijk stellen dat ik geen voorstander ben van verregaande flexibiliteit inzake de opvang van kinderen.

We stellen in elk geval vast dat deze instellingen het moeten rooien zonder enige vorm van subsidie, en hun hoofdbekommernis is dan ook meestal het hoofd boven water te houden. Er bestaan momenteel 540 van dergelijke instellingen die ongeveer 5000 kinderen opvangen. Gezien hun situatie werken zij vaak met familieleden, vrijwilligers of zelfs met ouders, omdat het gewoon onmogelijk is personeel aan te werven. Uiteraard geeft een dergelijke situatie weinig garanties inzake kwaliteit en continuïteit.

In de praktijk blijkt dan ook dat een heleboel van dergelijke instellingen na een zekere tijd hun deuren moeten sluiten omdat ze financieel niet leefbaar zijn. Ook hier kampen we dus met een zeer dringend probleem.

Nochtans ben ik ervan overtuigd dat er een groot potentieel is voor dit soort initiatieven, maar vele vrouwen dur-

ven er niet aan te beginnen omdat ze weten dat het financieel zeer moeilijk is.

Daarom lijkt het mij zeer belangrijk dat, naast de erkenning van een aantal nieuwe gesubsidieerde kinderdagverblijven, er ook werk wordt gemaakt van een ondersteuning van deze privé- initiatieven, uiteraard gekoppeld aan voorwaarden inzake kwaliteit en kwaliteitscontrole.

Wat denkt de minister van deze privé-opvang ? Is hij bereid daarvoor middelen uit te trekken en in welke vorm ?

Er is een zeer brede waaier aan voorzieningen in de sector van de kinderopvang, en er is ook een zeer grote behoefte. De vraag naar uitbreiding is dus reëel. Ik denk dan ook dat een oplossing pas mogelijk is als elke vorm van opvang de juiste plaats en de juiste ondersteuning krijgt. Zoniet blijven we in een situatie zitten waarbij buitenshuis werkende vrouwen permanent in de knoei zitten wat de opvang van hun kinderen betreft. In bepaalde gevallen leidt dit ertoe dat één van de partners, meestal de vrouw, uit de arbeidsmarkt stapt.

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de buitenschoolse kinderopvang is het thema dat ik aan het luikje zou willen toevoegen. Niet omdat de andere luiken mij niet zouden interesseren, maar omdat het luik daardoor enigszins wordt vervolledigd. Kinderopvang is een sector die in Vlaanderen in volle expansie is, omdat hij enerzijds beantwoordt aan een grote maatschappelijke behoefte. Anderzijds is het ook een plaats van tewerkstelling. Ik meen dat de Vlaamse regering er goed aan zou doen, aangezien ze zich toch bekommert om de tewerkstelling van laaggeschoolden, eens in te schatten hoe met een geringe inbreng van overheidsmiddelen, een maximale tewerkstelling in deze sector kan worden gerealiseerd.

Ik sluit me dus aan bij het pleidooi van de heer Swinnen voor de erkenning van en de toelage aan de kinderdagverblijven, die, dikwijls met grote inspanning van de gemeenten, werden opgericht, maar wachten op kredieten om hun activiteiten te kunnen uitbreiden.

Er is gewezen op het statuut van de onthaalmoeders en de niet-aflatende vraag vanuit die sector om dat statuut enigszins te verbeteren. Er werd gerefereerd aan de privé-opvanginstellingen, en de mogelijkheid om hier werkgelegenheid te scheppen is mijns inziens voor de hand liggend. Het is immers bij uitstek de sector van het zwartwerk – of van het zich overwerken – wat in beide gevallen maatschappelijk niet-wenselijke gevolgen meebrengt.

Ik wil het meer bepaald hebben over de onzekerheid van de financiering van projecten inzake buitenschoolse kinderopvang. In Vlaanderen hebben zowat 70 gemeenten

Maes

een dergelijk project opgestart. Die gemeenten hebben coördinatoren aangeduid, die betaald worden vanuit het vroegere Tewelkstellingsfonds – nu het Fonds voor Collectieve Uitrusting en Diensten. Deze coördinatoren begeleiden daadwerkelijk honderden laaggeschoolden, hoofdzakelijk vrouwen, die in de buitenschoolse kinderopvang uitstekend werk verrichten. Ze zijn goed gemotiveerd en de opleiding die ze genoten rendeert inmiddels ook.

Het federale aspect van de financiering van deze projecten is slechts tot 1996 verzekerd. Blijkbaar zit hier weer een reusachtige communautaire adder onder het gras. In Wallonië blijkt dat vanuit het Tewelkstellingsfonds niet zozeer de coördinatoren werden betaald, maar de eigenlijke opvang. Er zijn niet, zoals in Vlaanderen, projecten voor de tewerkstelling van laaggeschoolden tot stand gekomen. Er zou dus een scheeftrekking zijn. Wij weten dat niet, het gebeurt immers bij de burens. Wie kan er daar meekijken over het muurtje ? Het lijkt wel alsof de burens in het zuiden des lands slechts coördinatoren betaald hebben om te begeleiden en niet om te coördineren. Daardoor dreigt het fonds in de toekomst zijn middelen te zien verdwijnen.

Mijn vraag is of u zal aandringen op de federalisering van deze middelen zodat de projecten, ook wat de coördinatie betreft, kunnen worden voortgezet ? Ik vind het nogal onzinnig dat onze federale instanties hun steun zouden weigeren : de tewerkstelling van laaggeschoolden speelt ook in het voordeel van de federale overheid. Die moet daardoor zoveel werklozen minder uitbetalen. Ze heeft bij deze coördinatie dus niets dan voordeel. Nochtans is het mogelijk dat men de financiering stopzet, aangezien die zaak zich aan Waalse kant anders heeft ontwikkeld. Dat zou naar mijn mening evenwel de slechtste oplossing zijn.

Bent u op dat scenario voorbereid, en zult u dan zelf voor de nodige middelen zorgen om de coördinatie van de projecten verder mogelijk te maken ? Nu leveren de gemeenten en de ouders al aanzienlijke inspanningen. Ik weet niet of die inspanningen nog kunnen worden opgevoerd. In elk geval zitten er nog een aantal gemeenten te wachten op de gelegenheid om projecten in te dienen. Gezien de dubbele noodzaak enerzijds aan verantwoorde kinderopvang buiten de schooluren en anderzijds aan werkgelegenheid voor laaggeschoolden, verdient het project buitenschoolse kinderopvang al onze steun en dus ook de middelen om het in 1996 verder te zetten.

De voorzitter : Minister Martens heeft het woord.

Minister Luc Martens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, nu ik de diverse interpellaties

aandachtig heb beluisterd, merk ik dat er een aantal gemeenschappelijke zorgen aan de oppervlakte komen.

Er is vooreerst het globale probleem van de kinderopvang in de brede betekenis van het woord, in de diverse vormen waarin die vandaag wordt georganiseerd. Dat betreft dus niet alleen het dagregime, maar ook het buitenschoolse regime. Mevrouw Maes voegt hier ook de vraag inzake het tewerkstellingsbeleid aan toe, ook toekomstgericht. Ik kan uiteraard niet in de toekomst kijken, maar zal toch proberen u van antwoord te dienen. Staat u me toe toch een beetje inductief te werken, vanuit uw concrete vraag.

Dat was ook de kern van de interpellatie van de heer Swinnen, die vanuit zijn sociale bewogenheid, die we eerder al hebben kunnen ervaren, zijn begrijpelijke en terrechte zorg uitspreekt met betrekking tot de kinderdagverblijven en de diensten voor opvanggezinnen.

U heeft zelf aangevoerd, mijnheer Swinnen, dat er in heel de procedure van erkenning diverse stappen spelen. Die stappen verschillen naargelang het gaat over de bouw of over de werkingskosten. Als het gaat over de bouw, wil dat zeggen dat er specifieke procedures zijn : er moet een principieel akkoord zijn, er moet een subsidiebelofte zijn, er moet een vastlegging gebeuren en dan kan er een ordonnantie volgen. Wat dit betreft zijn er geen echt grote problemen. Daar zit enige vertraging op ; dat loopt via de VIPA-budgetten. Maar uw zorg geldt meer de werking en de werkingsmiddelen, met andere woorden, het personeel en de basisvoorzieningen. Daar doen zich inderdaad enkele problemen voor, maar wij proberen daar voorzichtig mee om te gaan. Het is echter mijn bedoeling tot oplossingen te komen.

Een principieel akkoord met betrekking tot de oprichting van een kinderdagverblijf of een dienst voor opvanggezinnen, betekent dat Kind en Gezin daar de opportuniteit van inziet. Formeel, juridisch houdt dat geen belofte in. Juridisch gezien zou de overheid kunnen zeggen : wij zijn tot niets verplicht. Moreel vormt dat natuurlijk wel een probleem en ik deel uw zorg. Zo'n principieel akkoord wekt allerlei verwachtingen.

De erkenning in functie van de werking is een andere zaak. In de diensten voor opvanggezinnen stellen zich weinig problemen. Hoe komt dat ? Omdat tussen het principieel akkoord en de daadwerkelijke erkenning, in functie van de werking, relatief weinig tijd verloopt. Daardoor kan men het budget goed inschatten en het personeel op jaarbasis verrekenen in de normale budgettaire middelen.

Bij de kinderdagverblijven bestaat een groter probleem, in die zin dat tussen de datum van het principieel akkoord en de uitvoering vaak een periode zit van drie tot vijf jaar.

Martens

Dat betekent dat er nu dossiers bovenkomen waarvan het principieel akkoord dateert van 1992, 1993 of 1994, terwijl er nu geen budgettaire middelen voor zijn.

De tekorten van 1995 hebben betrekking op een 20-tal dossiers. We zitten met een acuut tekort van 30 tot 40 miljoen frank. Wanneer alle principiële akkoorden gedurende de komende jaren worden uitgevoerd, met andere woorden, wanneer de overheid haar morele verantwoordelijkheid gaat nemen, zou dat betekenen dat we tegen 1996-1997 met een honderd dossiers zitten die 320 miljoen vertegenwoordigen. Dat kan enorme problemen veroorzaken.

Ik heb het huidige probleem bij de begrotingsopmaak reeds aangekaart. Ik heb ook op de mogelijke evolutie gewezen. Ik sta in elk geval voor de uitdaging dit in 1996 opnieuw te bekijken en er voor te zorgen een klare situatie te creëren voor 1995. Kind en Gezin is in 1995 reeds een voorzichtige koers gaan varen en terughoudend gaan reageren tegenover een aantal dossiers. Kind en Gezin heeft duidelijk gemaakt dat een aantal erkenningen enkele jaren op zich zullen laten wachten. Enkele weken terug heb ik met de leiding van Kind en Gezin een gesprek gehad en ervoor gepleit dat we dit niet zouden laten verzieken.

Vandaar ook dat ik gevraagd heb een inventaris op te maken van alle dossiers die op dit ogenblik in behandeling zijn. Ik heb er ook op aangedrongen – vooralsnog voorlopig, daar leg ik de nadruk op – geen nieuwe erkenningen toe te staan. Ik heb dit gevraagd, maar het is uiteindelijk de Raad van Bestuur die moet beslissen, niet de minister. Kind en Gezin is een pararegionale B met een eigen autonomie. Eind november moet bekeken worden of zij op deze vraag ingaan. Ik hoop op korte termijn de zaak eventjes te kunnen bevriezen, om een stand van zaken op te kunnen maken.

We moeten ook bekijken hoe zij de dossiers die ondertussen een principieel akkoord kregen, uit de startblokken krijgen. Ik zou daar misschien kunnen vaststellen dat een aantal dossiers nog helemaal niet zijn opgestart. Het is goed om eventueel na te gaan of er geen procedure bestaat om de beslissing op te schorten tot we weten of we onze beloften kunnen honoreren. Dit is belangrijk voor de geloofwaardigheid van de overheid. Als we A zeggen, moeten we ook B kunnen zeggen en indien we dit niet doen, zeggen we beter niets.

We moeten kijken naar de stand van zaken op het terrein en zien wat eventueel even kan worden opgeschort. Waar men reeds is opgestart zal de voorkeur moeten gaan naar nieuwe initiatieven. Als er vandaag binnen Kind en Gezin een terughoudende houding zou bestaan, dan is dat omdat de zaak niet budgettair werd voorbereid. Wij hopen in alle geval een aantal dingen te kunnen oplossen.

Ten tweede hopen wij ook, en daarvoor zullen we de medewerking van de Vlaamse raad nodig hebben, te komen tot een systeem, vergelijkbaar met dat van het onderwijs. Wij moeten er voor zorgen dat er een binding ontstaat tussen het principieel akkoord en de erkenning, met inbegrip van de toegekende subsidietoelage. Op deze wijze schept men rechtszekerheid. Maar vandaag werkt het zo niet. Ik heb een instrumentarium geërfd dat ik op dat punt zou willen bijsturen. Ook budgettair zal ik proberen dit zo te organiseren. Dat schept vertrouwen. Ik moet eerst proberen zicht te krijgen op de problematiek in zijn geheel en in elk geval de problemen die zich nu reeds stellen tot en met 1995 proberen op korte termijn op te lossen.

Ondertussen bereidt men binnen Kind en Gezin, in nauw overleg met mijn kabinet een strategisch plan voor. Hiermee kom ik tot de brede vraagstelling van een aantal collega's.

Er zijn niet alleen de initiatieven die van Kind en Gezin uitgaan, of dat nu diensten voor opvanggezinnen of kinderdagverblijven zijn. Er zijn ook veel andere vormen en initiatieven. Wij moeten dit in het strategisch plan opnemen.

Ook vorige week, bij een actuele vraag van de heer Bosuyt, fractieleider van de SP, heb ik verwezen naar het strategisch plan dat eind dit jaar, of begin volgend jaar, in een eerste ontwerp zal klaar zijn. Dat probeert voor de globaliteit en de diversiteit van de werkvormen oplossingen aan te reiken, waardoor iedere werkvorm zijn geëigende plaats krijgt in het geheel. Daardoor wordt er een planning uitgezet die kwantitatief en kwalitatief beantwoordt aan de vragen en eisen die er eigenlijk zijn.

Ik vind het belangrijk dat er daarbij ook aandacht is voor de particuliere sector. Ik kan verwijzen naar een toespraak die ik over deze particuliere initiatieven heb kunnen houden op uitnodiging van de federatie. Ik engageerde mij daar om een aantal inspanningen te doen. Ik duid er een vijftal aan.

We moeten via Kind en Gezin de burgerlijke aansprakelijkheid mee financieren. We moeten bekijken hoe wij ten aanzien van het personeel die burgerlijke aansprakelijkheid kunnen mogelijk maken. Wij moeten de mogelijkheden inzake opleiding en vorming in deze initiatieven uitbreiden. We moeten voorzien in de nodige administratieve ondersteuning.

Er moet worden bekeken of er niet een mogelijkheid is voor een eerste ondersteuning bij het opstarten, bijvoorbeeld een soort startpremie onder welbepaalde voorwaarden. Men zou zich de vraag kunnen stellen of er niet moet worden gezocht naar een soort investeringspremie.

Ten slotte zijn er ook nog mogelijkheden met betrekking tot de tewerkstelling. Deze moet bekeken worden binnen

Martens

het kader van de tewerkstellingsconferentie die begin december van start gaat op Vlaams niveau, samen met de sociale partners.

Ik richt me dus ook tot mevrouw Dua. Waar zij zegt het in een groter geheel te bekijken, kan ik stellen dat het ook de bedoeling is daar aandacht voor te hebben. Die kinderopvang in haar diverse vormen is vandaag een van de belangrijke actiepunten waar we op het kabinet, samen met Kind en Gezin, aan werken. Hieromtrent vinden gesprekken plaats die worden voorbereid binnen deze diensten. Dit zal uitmonden in een globaal plan, dat we in de commissie en indien nodig binnen deze vergadering zullen kunnen bespreken, met inbegrip van de budgettaire gevolgen die dit vanzelfsprekend kan meebrengen. Ook de eventuele herschikking waar dat uiteindelijk toe moet kunnen leiden zal aan de orde komen.

Ik wil nog eens specifiek ingaan op de problematiek van de buitenschoolse opvang. Vorige week heb ik ook de vraag van mevrouw Maes kunnen beantwoorden, ten aanzien van de heer Bossuyt, die zich verliet op een aantal artikels, gelezen in De Bond en De Werker : daarin stond dat de middelen tegen het einde van 1995 zouden opdrogen. U had zelf ook aangegeven dat het om het einde van 1996 gaat. Op het einde van dat jaar, zo ziet het er naar uit, zullen de sociale partners deze verantwoordelijkheid niet meer opnemen. Het gaat dus niet om middelen, door de overheid ingezet, maar wel om middelen die vandaag door de sociale partners in het kader van hun twejaarlijkse sociale akkoorden worden opgevolgd. Deze middelen zijn vandaag toegespitst op de buitenschoolse opvang, die via de omkadering van het Vlaams Gewest op een bepaalde manier is georganiseerd. We moeten ons voorbereiden op wat er zou gebeuren als men die middelen niet meer ter beschikking stelt. Zullen we de sociale partners kunnen overtuigen om op Vlaams niveau een akkoord af te sluiten ? Ik kan die bereidheid vandaag nog niet inschatten. Ik kan alleen zeggen dat we vooruitlopen op een debat over federalisering, wat natuurlijk een ander soort structurele ingreep is en waartoe we vandaag niet de mogelijkheden hebben om ze af te dwingen. Misschien kan een zekere mate van bereidheid worden gevonden. Is deze er niet, dan zullen we moeten bestuderen hoe we als overheid voor die opvang kunnen instaan. Zullen we deze alleen waarmaken via de kanalen waarlangs ze vandaag verloopt ? U verwees hierbij naar de 70 gemeentelijke initiatieven. Of zullen wij andere initiatieven, vanuit de privé-sfeer, vanuit het onderwijs moeten kunnen laten groeien, om op die manier voldoende dekking te krijgen, en voldoende voorzieningen afgestemd op de kwantitatieve vraag zoals die zich ter zake opwerpt ? Het is daarbij de bedoeling de problematiek niet alleen kwantitatief, maar ook kwalitatief te bekijken, of, met andere woorden, de omkadering, de hoeveelheid mensen die vereist is, de kwaliteit van de infrastructuur. Ik hoop dat u het me

niet kwalijk neemt, maar ik kan daar vandaag geen definitieve antwoorden op geven. We voeren op dit ogenblik gesprekken en bestuderen de zaak, met inbegrip van de budgettaire implicaties, maar we hopen hier in het voorjaar op terug te komen. In dat geval zal dat met duidelijke plannen zijn, die wij aan uw inzichten kunnen toetsen.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?

Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes : Mijnheer de voorzitter, gisteren wees mevrouw Grauwels in de hoorzitting op de leemte voor de Brusselse Vlamingen wat de hele voorziening van de buitenschoolse opvang betreft. Ik wil dit toch met nadruk vermelden, omdat ik het jammer zou vinden dat wij oplossingen uitdokteren waarbij zij compleet uit de boot blijven vallen.

De voorzitter : Mevrouw Avontroodt heeft het woord.

Mevrouw Yolande Avontroodt : Mijnheer de minister, ik wilde graag nog weten of u overleg hebt gepleegd met uw collega, vice-premier Van den Bossche, aangaande de verschuiving van de toegang tot het kleuteronderwijs tot na de schoolvakanties. Hebt u een idee van de mate waarin dat een weerslag zal hebben op de hoeveelheid aanvragen tot kinderopvang ?

De voorzitter : Minister Martens heeft het woord.

Minister Luc Martens : Desbetreffend is er een gesprek geweest en we bekijken wat de gevolgen ervan kunnen zijn. De diensten van Kind en Gezin hebben er eveneens onze aandacht op gevestigd. Hoe we dit budgettaire en organisatorisch moeten oplossen, is op dit ogenblik nog niet duidelijk, maar er is dus een gesprek aan de gang.

De voorzitter : Wenst nog iemand het woord ? (*Nee*)

Het incident is gesloten.

Actuele interpellatie van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlandse Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het woonbeleid in de brede rand van Vlaams-Brabant

Actuele vraag van mevrouw Vera Dua tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over het woonbeleid in Vlaams-Brabant

De voorzitter : Aan de orde is de actuele interpellatie van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Van

Voorzitter

den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlandse Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het woonbeleid in de brede rand van Vlaams-Brabant met daaraan toegevoegd de actuele vraag van mevrouw Dua tot de heer Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over het woonbeleid in Vlaams-Brabant.

De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, collega's, het is niet de eerste maal dat in de Vlaamse Raad wordt geïnterpelleerd over het zeer grote probleem van de sociale verdringing in Vlaams-Brabant. Het probleem is trouwens in volle hevigheid te voorschijn gekomen aan het einde van het vorige decennium. Ik heb een verslag bij me van een studiedag die reeds 8 of 9 jaar geleden werd gehouden over wat men toen de sociale verdringing op de huisvestingsmarkt in Brussel en Vlaams-Brabant noemde. De studiedag was een initiatief van LISO Vlaams-Brabant. Er werden toendertijd verschillende studiedagen gehouden om te wijzen op het infernale probleem dat zich in de rand rond Brussel stelde.

We weten allemaal dat de mensen in Vlaams-Brabant, en vooral diegenen in Halle-Vilvoorde, één van de hoogste gemiddelde inkomens hebben in Vlaanderen. Ondanks hun hoge inkomsten werden ze geconfronteerd met het feit dat ze in hun eigen gemeente of in de onmiddellijke omgeving geen grond of woning vonden. Zoals ook rond andere grote steden, werden ze meer en meer geconfronteerd met het feit dat ze steeds verder van de grote stad moesten gaan wonen. Ik herinner me dat hierover in 1989 drie grote interpellaties zijn gehouden door mevrouw Maes, de heer Vervaeke, mijn voorganger in het parlement, en de heer Van Grembergen, onze fractievoorzitter. Naar aanleiding daarvan en van de studiedagen die ten allen kante werden georganiseerd, heeft men gezegd dat men er iets aan moest doen. Het kon toch niet dat de mensen uit de eigen streek werden verdrongen door anderen met meer kapitaalcracht. Het systeem Vlabinvest is één van de elementen die daarvoor worden aangewend. Het is te voorschijn gekomen in 1990. Vandaag staan we 5 jaar verder. In de nota die in het begin van dit jaar werd besproken in het adviescomité Brussel en Vlaams-Brabant, waarin men een status quaestionis opmaakte van wat de Vlaamse regering en de Vlaamse Raad hadden gedaan voor Vlaams-Brabant en de Vlaamse actie, schrijft men dat hiermee volgens planning zo'n 1.000 appartementen zullen kunnen worden gerealiseerd. Het actieterrein strekt zich uit over de 6 faciliteitengemeenten en over de gemeenten Overijse, Hoeilaart en Tervuren. We stellen

vast dat het resultaat, na vijf jaar actie voeren, eigenlijk aan de minieme kant is. In hetzelfde verslag, dat in het adviescomité Brussel en Vlaams-Brabant werd besproken, schrijft de Vlaamse regering dat er in het kader van het grondbeleid een pilootproject erfpachtsysteem werd opgezet in de gemeenten Hoeilaart, Tervuren en Overijse. Ten derde wordt er in de status quaestionis die de Vlaamse regering toen heeft opgemaakt, op bladzijde 7 gewag van gemaakt dat de decreten Suykerbuyk-Dielens bespreekbaar zijn en ter bespreking liggen in de ter zake bevoegde commissie.

Mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, we hebben een aantal vragen over de essentie van deze zaak en over de vooruitgang van de projecten.

Op 19 en 20 september 1995 stelde de provincie Vlaams Brabant en haar bestendige deputatie aan de Vlaamse regering en de Vlaamse Raad een versterkt actieprogramma Rand voor. Eén van de voorgestelde maatregelen is de volgende : het Vlabinvest-programma is al vijf jaar aan de gang, maar we weten eigenlijk niet welk resultaat het zal opleveren. Wel weten we dat het de bedoeling is om duizend woningen en appartementen te reorganiseren met één miljard frank uit het Sociaal Fonds. Daarom zegt de provincie dat er uiteindelijk niet alleen moet worden gestreefd naar een invulling van dat programma, maar dat dit ook politiek moet gebeuren, waarbij een timing wordt uitgewerkt voor het bereiken van de vooropgestelde doelstellingen.

Ten slotte opperde de provincie Vlaams-Brabant dat ze ook zelf initiatieven wenste te nemen. Op de eerste plaats zou er dan niet alleen moeten worden gezorgd voor de zes faciliteitengemeenten van de provincie, en voor de gemeenten Overijse, Hoeilaart en Tervuren, maar dat ook voor de bredere rand iets moest gedaan worden. Daarom zal de provincie 30 miljoen frank per jaar uittrekken om voor de bredere rand een sociaal fonds op te richten. Tevens vraagt ze aan de Vlaamse regering om eventueel in het kader van een meerjarenplan in 200 miljoen frank te voorzien, om dit ook daadwerkelijk operationeel te maken.

Bepaalde persberichten beweren dat daar slechts matig positief op zou zijn gereageerd. Nu stellen wij vast dat de nieuwe Vlaamse regering in haar regeringsverklaring een hele bladzijde heeft gewijd aan de problematiek. Er wordt gezegd : we zullen het bespreken, we zullen eraan werken, we wensen de sociale verdrukking in Vlaams Brabant terug te dwingen en wij wensen samen te werken met de provincie. Nu heeft die provincie een initiatief genomen om de toelagen te verstrekken voor het oprichten van huurwoningen, en toch worden we plots met de vinger gewezen omdat deze maatregel asociaal zou zijn en in strijd met het gelijkheidsbeginsel. Mijnheer de minister-

Van Vaerenbergh

president, ik kom daar nog even op terug vóór ik een vraag stel om uw aandacht op het probleem te vestigen.

In de Vlaamse Raad is onlangs gesproken over de nieuwe overeenkomsten binnen de Europese Unie. We spreken niet meer van de EGKS, of over Europa, maar over de Europese Unie. We weten dat de regeringsleiders, die hierover hebben onderhandeld, toch ermee hebben ingestemd dat de woningen aan de kust van Denemarken enkel eigendom kunnen worden van Denen. Niet van Duitsers, Vlamingen, Italianen, Noren of Zweden, maar alleen van Denen. Denemarken staat nochtans bekend als een zeer democratisch land. Toch heeft men dat aanvaard, en is het verdrag van de Europese Unie in die zin aangepast. Bovendien kan ik, of bijvoorbeeld een Brit, niet zomaar een woning kopen of zelfs maar huren op het eiland Guernsey. Dat is immers onderworpen aan bepaalde regelingen. Het heeft hoe dan ook aanleiding gegeven tot debatten voor het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, waar men ervan uitgaat dat er hogere belangen kunnen zijn, die maatregelen vereisen om bepaalde mensen op bepaalde plaatsen niet toe te laten.

Zelfs ons Hof van Cassatie heeft daar herhaaldelijk uitspraak over gedaan en heeft gezegd dat discriminatoire maatregelen niet per definitie een ongelijke behandeling meebrengen, wanneer een hoger doel moet worden beschermd. Dat hoger doel moet door de Vlaamse overheid worden vastgelegd, zodat sociale verdringing in Vlaams-Brabant wordt voorkomen. Dat kan een lovenswaardig doel zijn dat inderdaad een hoger belang kan dienen. Wanneer dat hoger belang er is en de maatregelen om dit belang te bewerkstelligen voor iedereen gelijkwaardig zijn, dan is de regel duidelijk niet-discriminatoire en kan ze worden toegepast.

We stellen vast dat in het kader van het Vlabinvest-programma bepaalde regels zijn vastgelegd, waarmee men bepaalde woningen aan bepaalde personen kan toekennen. Die regels zijn het werk van de Vlaamse regering. We weten ook dat de provincieraad van Vlaams-Brabant op basis van die regels van Vlabinvest een dergelijk systeem heeft ingevoerd. Die regels gelden voor iedereen en ze hebben de bedoeling een hoger goed te vrijwaren, namelijk verhinderen dat mensen uit de woonmarkt worden geprijsd door andere, kapitaalkrachtigere personen.

Dan stelt zich nog de vraag welke maatregelen we wensen te treffen. Hebben we voldoende maatregelen getroffen om te verhinderen dat wat we wensen te doen, op de lange baan wordt geschoven? We zijn van oordeel dat het te traag op gang komt, dat dit geen vijf jaar mag duren en dat de bedoelde maatregelen voldoende waarborgen moeten inhouden om het beoogde doel te bereiken.

Ten tweede, u hebt gezegd dat er wordt gewerkt aan een erfpachtensysteem in de gemeenten Hoeilaart, Overijse en Tervuren. Hoe ver staat het daarmee?

Ten derde, de provincie Vlaams-Brabant vraagt om 200 miljoen frank voor de creatie van een rollend sociaal fonds. Volgens bepaalde persberichten zou de Vlaamse regering hier niet ongevoelig voor zijn. Kan hier ruimte voor de toekomst worden geschapen?

Als we toekomstgerichte maatregelen willen treffen – dezelfde maatregelen als Vlabinvest, als in de rentetoeleage voor Vlaams-Brabant – wat verhindert dan de parlementaire behandeling en het stemmen van de voorstellen van decreet Suykerbuyk, Van Vaerenbergh en Dielens? Wat is het standpunt van de Vlaamse regering ter zake?

Als de Vlaamse regering een positief standpunt inneemt, zijn wij ervan overtuigd dat niet alleen de criteria van het besluit van de Vlaamse regering inzake Vlabinvest zullen worden overgenomen, maar ook die van de provincie Vlaams-Brabant.

Het maatschappelijke debat wordt breed uitgesmeerd in alle persorganen, er zijn voor- en tegenstanders en overall geven juristen hun mening. Ik heb dat al gedaan ten aanzien van de interpretatie, waarbij ik mijn oordeel op de adviezen van het Europees Hof van de Rechten van de Mens en het Arbitragehof heb gesteld. We vinden dat een standpuntbepaling geen overbodige luxe zou zijn. Zodoende vervullen we de intentie van Vlabinvest, de studiedagen en van het reglement van de rentetoeelagen van de provincie Vlaams-Brabant – met andere woorden het tegengaan van de sociale verdringing in Vlaams-Brabant.

Mijn laatste vraag, mijnheer de minister-president, heb ik al eerder gesteld. Als we moeten vaststellen dat Vlabinvest 5 jaar nodig heeft om tot reële resultaten te komen, waarom stellen wij dan geen crisismanager aan die alles oplost en die alle diensten bij elkaar brengt? We weten allemaal dat er problemen zijn, en er moet zich iemand dagelijks bezighouden met deze zaak om tot oplossingen te komen, net zoals er voor de steenkoolmijnen in Limburg een crisismanager is aangetrokken en net zoals men de heer Godefroid heeft aangetrokken voor Sabena. Het is van wezenlijk belang dat er een oplossing komt en dat een en ander niet leidt tot sociale verdringing in Vlaams-Brabant. Daar is maar één middel voor: iemand aantrekken die zich daar voltijds mee bezighoudt.

We moeten dit onttrekken aan de administratieve sleur. We moeten ervoor zorgen dat iedereen die betrokken is bij stedenbouw en milieu in Vlaams-Brabant, samen aan tafel gaat zitten om zo tot een oplossing te komen. We moeten ingaan tegen de sociale verdringing en ervoor zorgen dat iedereen in Vlaams-Brabant een betaalbare huurwoning of eigendoms woning kan verwerven.

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn actuele vraag ging over het provinciaal reglement en naar aanleiding van deze interpellatie wil ik dat onderwerp ruimer situeren in de globale problematiek van het woonbeleid in Vlaams-Brabant.

Het verstedelijkte gebied rond Brussel oefent een grote aantrekkingskracht uit op inwijkelingen. De prijzen van zowel huur- als koopwoningen zijn de voorbije jaren enorm gestegen en voor de plaatselijke bevolking wordt het zeer moeilijk om een betaalbare woning te vinden. We mogen niet vergeten dat deze concurrentie woedt tussen kapitaalkrachtige inwijkelingen, die de nabijheid van de grootstad op prijs stellen maar tegelijkertijd op zoek gaan naar een leefbare woonomgeving. Het gaat om zakenlui die genoeg verdienen om zich een villa te veroorloven in de rand van de grootstad. Dit fenomeen wordt sterk in de hand gewerkt door het grote aantal internationale instellingen in Brussel.

De streek rond Brussel is echter niet uniek : ook in andere grootsteden kent men het fenomeen. Aan de rand van de grootstad installeert zich een rijkere bevolkingsgroep, terwijl de binnenstad verkommert en wordt overgelaten aan de minder kapitaalkrachtigen. Zo is het in Brasschaat zeer moeilijk om een betaalbare woning te vinden, terwijl de binnenstad van Antwerpen leegloopt. Dit is ook zo in Gent, met de riante villawijken in Sint-Martens-Latem en Destelbergen. Deze evolutie heeft zich door de houding van de plaatselijke overheden in Vlaams-Brabant op grote schaal en ongestoord kunnen ontwikkelen. Zij hebben steeds vrij spel gegeven aan speculanten, die overal villaverkavelingen hebben neergepoot zonder rekening te houden met de ruimtelijke en sociale gevolgen. Deze strategie heeft hen en de speculanten veel geld opgebracht. De huidige bezorgdheid van de plaatselijke overheden voor het Vlaams karakter van Vlaams-Brabant is dan ook ongelooftwaardig.

Het gaat hier niet om concurrentie tussen kansarmen, maar om verdringing van mindergegoeden door kapitaalkrachtigen. De provincieraad van Vlaams-Brabant wil deze situatie nu wijzigen door ingrepen in het sociaal huisvestingsbeleid. Een zeer merkwaardig document is daarvan het resultaat : rentetoelagen kunnen worden gegeven aan sociale huisvestingsmaatschappijen voor projecten van sociale huurwoningen. De initiatiefnemers moeten wel voldoen aan specifieke voorwaarden van toewijzing. Deze criteria kan ik alleen maar omschrijven als bloed-en-bodemvoorwaarden. Men moet ofwel sinds geruime tijd in de gemeente wonen, ofwel zijn kinderen naar een Vlaamse school in de gemeente sturen, ofwel werken in de overheidsdienst van de betrokken gemeente, ofwel lid zijn van een plaatselijke Vlaamse vereniging.

Pas daarna worden inkomenscriteria in aanmerking genomen. Toewijzing van sociale woningen is echter een sociale maatregel. Er moeten in de eerste plaats vooral sociale criteria worden gehanteerd. Met dit reglement gebeurt precies het tegenovergestelde : de echte kansarmen dreigen geen recht meer te krijgen op een sociale huurwoning in Vlaams-Brabant. Een werkloze komt niet meer in aanmerking, of hij nu Frans spreekt of Nederlands.

Iemand die het bestaansminimum trekt, komt niet in aanmerking wanneer hij niet beantwoordt aan de criteria die ik heb opgesomd.

Mevrouw Nelly Maes : Waarom niet ?

Mevrouw Vera Dua : Omdat hij bijvoorbeeld pas in de gemeente woont of omdat zijn kind niet naar een Vlaamse school gaat. Als men de criteria goed analyseert, zal men zien dat een aantal kansarmen systematisch uit de boot vallen. In die zin riskeert men dat een hele categorie van mensen die het meest nood hebben aan een sociale woning, uit de boot vallen.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Weet mevrouw Dua dat het reglement van de provincie Vlaams Brabant dat ze nu op de korrel neemt, veertig percent van de woningen reserveert voor mensen met een bepaald inkomen ? Voor de overige zestig percent worden andere criteria gehanteerd. Die andere criteria hebben inderdaad de bedoeling te testen of het geld van de Vlaamse Gemeenschap op een nuttige manier wordt gebruikt om integratie te realiseren.

Met uw redenering komt men tot het systeem van mevrouw Spaak : iedereen gelijk voor de wet ; iedereen in Vlaanderen mag Frans spreken en ik moet nergens naar omzien. Dat kan dus niet. In Vlaanderen zijn er regels die door iedereen gerespecteerd moeten worden.

Mevrouw Vera Dua : Het enige dat ik wil zeggen, is dat een sociaal reglement sociale criteria moet hanteren. Dit reglement is asociaal en discrimineert bepaalde categorieën van mensen. Sommige Vlamingen worden trouwens ook uitgesloten : een arbeider die in Brussel werkt, riskeert geen sociale woning te krijgen in Vlaams-Brabant.

De heer Joris Van Hauthem : Lees wat er staat.

Mevrouw Vera Dua : Ik heb het reglement zeer goed gelezen. De essentie van mijn betoog is dat het reglement volledig zijn doel voorbijstoot, omdat de concurrentie in Vlaams-Brabant niet gaat tussen kansarmen. Het probleem ontstaat omdat kapitaalkrachtigen de kansarmen verdringen.

Dua

Wij kunnen daarmee niet akkoord gaan. Ik vraag de minister van Huisvesting in welke mate dit reglement past in zijn beleid inzake huisvesting. Omdat dit reglement discrimineert, vraag ik hem het te schorsen.

De voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer Herman Suykerbuyk (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte minister, collega's, ik verheug mij dat de interpellatie van de heer Van Vaerenbergh mij de gelegenheid geeft opnieuw aan te dringen opdat men de problemen van de verdringing zou aanpakken. Dat probleem stelt zich trouwens niet alleen in Vlaams-Brabant.

Helaas heeft het decreet, door ons ingediend en dat daartegen iets wilde ondernemen een lange lijdensweg doorstaan. Ik kan me echter indenken dat de recente beslissingen van de provincieraad van Vlaams-Brabant het pad zullen effenen om de weg definitief af te leggen.

Als ik de interventie van mevrouw Dua hoor, heb ik de indruk dat zij ons voorstel zal steunen. In ons voorstel stellen wij het inkomen als belangrijkste criterium. Het beantwoordt dus volledig aan haar kritiek op het reglement dat de provincie Vlaams-Brabant heeft goedgekeurd.

In algemene zin gaat het er niet om dat men iemand weigert, maar dat men een voorrangsregeling invoert. En in die voorrangsregeling komt in de eerste plaats diegene die op basis van zijn inkomen daarvoor in aanmerking komt. Ik wil ook nog eens onderstrepen dat het in ons voorstel de gemeenteraad is die beslist. Dit getuigt mijns inziens van een grote, zonet perfecte mate van democratie.

Men spreekt hier van Vlaams-Brabant en ik weet dat ons decreet steeds opnieuw wordt geassocieerd met die provincie. Het is goed even te verwijzen naar wat de heer Van Vaerenbergh het hogere belang heeft genoemd. Dat hogere belang wordt in de Europese rechtspraak aangevoerd om bepaalde regelingen en bepaalde beperkingen van het woonrecht te rechtvaardigen. Ik lees in onze toelichting wat Vlaanderen betreft : in Vlaanderen verschuift de woonfunctie duidelijk vanuit grotere steden naar de gordels van rondom de steden gelegen gemeenten. Die verschuivingen kunnen zich zo snel voordoen dat in steden door een snelle terugloop van de bevolking niet alleen het stedelijk leefpatroon grondig verandert, maar ook de lokale besturen door het derven van inkomsten voor enorme problemen komen te staan, te meer omdat deze steden altijd hun centrumfunctie behouden. Bekeken vanuit de relatie stad-land, is er een dubbele beweging. De bevolking in de steden neemt af, de bevolking in de residentiële gebieden neemt toe. In financiële termen

gesproken, worden de armen armer en de rijken rijker. De steden ontbreekt het aan middelen, de residentiële gemeenten waarvan de inwoners de voorzieningen in de steden blijven gebruiken, krijgen alsmaar meer financiële middelen.

Het is in die context dat men dit probleem moet situeren. Ik veronderstel dat na het jongste voorstel van de Vlaams-Brabantse provincieraad, wij mogen aannemen dat het pad geëffend is om dat decreet te verwezenlijken. (*Applaus bij de VU*)

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte collega's, dit is duidelijk een successtory. Sinds 1990 hoor ik mijn goede collega, de heer Van Vaerenbergh, interpelleren, en hoor ik de huidige minister-president antwoorden. Het debat komt, op verschillende niveaus, telkens opnieuw terug. Er is bijgevolg een probleem.

We stellen vast dat sinds 1990 de problematiek stelselmatig groter wordt, in functie van de sociaal-economische evolutie. Wanneer we deze problematiek benaderen, kunnen we het ons bijna niet meer veroorloven te redetwisten over de bestedingswijze van de kredieten, maar wel over de vraag hoe het verder moet met die vele kansarmen die vandaag geen dak boven het hoofd hebben. En dat zijn in hoge mate Vlamingen en vooral ook autochtonen uit Vlaams-Brabant. We zullen de komende dagen de gelegenheid hebben om over het budget te spreken, maar ik maak graag van deze gelegenheid gebruik om een vraag te stellen die ik veertien dagen geleden al in een commissievergadering te berde bracht. Wie zijn de beste crisismangers on the field ? Dat zijn de colleges van burgemeesters en schepenen. Zij kennen hun gemeenten en kunnen bijgevolg het snelst optreden. Ik denk niet dat het nodig is om een crisismanager aan te stellen. We hebben hem namelijk al.

Maar waar wel voor moet worden gepleit, en waar minister Peeters binnen de Vlaamse regering wel een oplossing voor kan vinden, is dat zo snel mogelijk gebruik wordt gemaakt van de kredieten waarover wij beschikken. In de commissie heb ik al een voorstel gedaan, maar de minister-president woonde op dat ogenblik een belangrijke vergadering in het buitenland bij. Ik heb daar de vraag gesteld of de minister-president niet kon overwegen om met zijn goede collega rond de tafel te gaan zitten en een groot gedeelte van het budget beschikbaar te stellen voor minister Peeters. Als we bedenken dat sinds 1990 met Vlabinvest geen vooruitgang werd geboekt en dat vandaag alleen Sint-Genesius-Rode en Wezembeek een gunstige evolutie kennen, dan moet u wel terugvallen op de minister van Huisvesting. Ik kan u een lijst bezorgen van

Vermeiren

initiatieven die al zijn verwezenlijkt in een aantal gemeenten. Dat bewijst dat de mogelijkheid bestaat. Minister Peeters is uitermate actief en hij is bereid actieve gemeentebesturen in Vlaams-Brabant aan het werk te zetten. Wij pleiten ervoor dat men rekening houdt met die honderden mensen, die dagelijks en zonder een dak boven het hoofd, moeten bewijzen tot welke groep zij behoren. Het zijn meestal Vlamingen die niet wachten op de discussies die wij moeten voeren over de goedkeuring van een bepaald decreet. Ik stel vast dat we sinds 1990 over een krediet beschikken en dat dit krediet niet wordt benut. Ik vraag aan de minister-president of hij niet kan overwegen om in samenspraak met de minister van Huisvesting het krediet vlugger over te hevelen en te ijveren voor een goede samenwerking met de gemeentebesturen. Op die manier zullen we die mensen helpen die er werkelijk nood aan hebben.

De heer Joris Van Hauthem (*Op de tribune*) : Mijnheer de minister, collega's, de hier aangehaalde problematiek van Vlabinvest is echt een droeve geschiedenis. In elke regeringsverklaring en beleidsnota wordt luidkeels verkondigd dat de verdediging van het Vlaamse karakter van de rand rond Brussel de hoogste prioriteit geniet. Vorig jaar nog, toen wij u interpeleerden naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen, waarbij de Franstaligen in die rand er fors op vooruitgingen, zei u blijvende aandacht te zullen besteden aan het verfransende Vlaams-Brabant. De toverwoorden waren toen al Vlabinvest, het Vlaams Investeringsfonds voor Sociale Woningbouw en het voeren van een sociale grondpolitiek. We horen dat zelfde liedje nu al vijf jaar. Van meet af aan was het duidelijk dat hier een dubbele bedoeling achter schuilging : de sociale politiek en het versterken van het Vlaamse karakter van de rand dienen samen te gaan. Mevrouw Dua, hier ligt het verschil met de prijsstijgingen van vastgoed in de rand rond Gent, Antwerpen, Brugge, Kortrijk of Hasselt : hier worden eigen mensen verdrongen. Hun plaats wordt ingenomen door anderstaligen.

Mijnheer de minister-president, uit het verslag van het Rekenhof, als we dat nog mogen geloven, blijkt dat Vlabinvest in de jaren 1992, 1993 en 1994 nog steeds niet operationeel was. In 1993 is het overgedragen krediet zelfs geannuleerd. In 1994 is het voorziene krediet van 690 miljoen frank niet aangewend. Van het voorziene miljard frank bleef in 1995 nog 700 miljoen frank over, dat slechts voor een heel klein stukje gebruikt is. Bijna vijf jaar lang kwam van het fameuze Vlabinvest-gegeven bijna niets in huis. In een antwoord op een schriftelijke vraag van de heer Van Nieuwenhuysen meldde u dat op 3 juli van dit jaar de eerste werken zijn gestart in Sint-Genesius-Rode. Het gaat om de bouw van vijftien huurwoningen. Nogtans hebt u op 24 juni 1993, meer dan twee jaar geleden,

in deze Vlaamse Raad in een antwoord op een mondelinge vraag van de heer Van Vaerenbergh de criteria vastgelegd. U zei toen – ik citeer : inzake de toewijzingscriteria – en dat is juridisch ook aanvaardbaar – wordt voorrang gegeven aan de autochtone bevolking. Toen somde u die criteria op.

Wij blijven met de vraag zitten waarom het zo lang duurt voordat er op het terrein concreet iets gebeurt. U hebt in de Septemberverklaring nog verwezen naar de problemen inzake Vlabinvest in de Raad. Dat moet eigenlijk zijn : in uw eigen meerderheid. Vooral de SP had immers moeite met een aantal criteria inzake het voorrangsbbeleid voor de autochtone bevolking. De Vlaamse regering is al vijf jaar bezig met het operationeel maken van Vlabinvest ; de Vlaams-Brabantse provincieraad kan in één jaar wel, wat u in vijf jaar blijkbaar niet kan.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer Van Hauthem, ik heb niet de bedoeling u te onderbreken of te ondervragen. Ik wil enkel het debat verrijken. In verband met uw verwijzing naar onenigheid in de meerderheid, wil ik erop wijzen dat de heer Dielens tijdens een interpellatie in de commissie die wordt voorgezeten door de heer Suykerbuyk, de visie van de minister-president ter zake heeft gevraagd. De minister-president heeft toen gezegd dat het grondwettelijk niet mogelijk was om enige voorrangsmaatregel in te bouwen. Is de minister-president vandaag nog steeds die mening toegedaan ?

De heer Joris Van Hauthem : Ik lees u het antwoord voor van de minister-president van 24 juni 1993 : inzake de toewijzingscriteria – en dat is juridisch ook aanvaardbaar – wordt voorrang gegeven aan de autochtone bevolking. De volgende criteria worden vooropgesteld – en nu komt het : de aanvrager woont sinds zijn of haar geboorte in de betrokken gemeente, behoorde vóór zijn of haar achttien jaar tot een gezin dat sinds minstens tien jaar in de gemeente was gevestigd, enzovoort. Het gaat grosso modo om de criteria die de Vlaams-Brabantse provincieraad heeft overgenomen.

Ik stel vast dat de Vlaams-Brabantse provincieraad na één jaar wel kan waar de Vlaamse regering na vijf jaar nog niet in is geslaagd. Dat mevrouw Dua dat Blut und Boden-theorieën noemt, raakt mijn koude kleren niet. Dat u eerder bekommerd bent om het welzijn van de Eskimo's dan om de Vlamingen in Vlaams-Brabant, dat weten we al langer dan vandaag. U hebt wel gelijk, mevrouw Dua, wanneer u zegt dat heel wat Vlamingen zich verrijkt hebben aan deze vorm van speculeren. Vraag het eens aan de fractieleider van Agalev in de provincieraad : zijn echtgenote verdient ook veel geld aan de immobiliënsector in Vlaams-Brabant.

Van Hauthem

Mijnheer de minister-president, we wachten in elk geval nog steeds op concrete initiatieven. Het gaat niet meer op Vlabinvest telkens weer als toverformule boven te halen. We wachten nu al 5 jaar. U kunt voor één keer een voorbeeld nemen aan de Vlaams-Brabantse provincieraad. Deze wil wel degelijk doortastend werken. Ik ben blij dat de heer Vermeiren hier om de 200 miljoen vraagt waar Vlaams-Brabant ook om vraagt, terwijl zijn fractie er in de Provincieraad een andere mening op nahoudt.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, mijn collega verwacht appels met citroenen. Ik wist dat u zou proberen het standpunt van de VLD ter zake te berde te brengen.

Wanneer ik in het reglement van de Provincieraad lees dat een voorrang kan – ik zeg kàn, ik ga niet zo ver als mevrouw Dua – worden gegeven op basis van een toewijzing aan mensen die bij de gemeente of bij het OCMW tewerkgesteld zijn, dan is dat onaanvaardbaar. Zo'n voorstel is zeker voor een SP-bestendig afgevaardigde totaal onaanvaardbaar.

We zijn gewoon consequent. Of het nu hier is, of in de Provincieraad van Vlaams-Brabant, de VLD-fractie handelt consequent. Wij houden vast aan de Grondwet. We houden ook vast aan het antwoord van de minister. Ik ben er dan ook benieuwd naar.

Wanneer we een dergelijke olifant in handen krijgen, waarbij men voorrang geeft aan mensen die in een openbaar bestuur werken, dan moeten we als partij rechtlijnig reageren. Dit is niet de Provincieraad van Vlaams-Brabant, uw fractie en de mijne hebben goede woordvoerders om onze mening naar voren te brengen. Ik wil hen dat vertrouwen niet ontnemen. Maar haal dit alstublieft niet uit de context. Laat ons het communautaire spelletje niet meer spelen. Daar heeft niemand baat bij, zeker niet degenen die geen dak boven hun hoofd hebben.

Het echte probleem is het sociaal-economische probleem waar mensen – de meeste zijn Vlamingen – uit hun huis worden verdreven. Alle spelletjes die wij spelen, op elk niveau, helpen deze mensen niet. Het dossier boekt geen enkele vooruitgang.

Ik herhaal, de snelste manier van werken is dat minister Peeters meer kredieten krijgt en dat we gebruik maken van crisismanagers.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer Vermeiren, u bent een handig man, dat weet iedereen. U pleit voor die 200 miljoen frank die Vlaams-Brabant vraagt. Nochtans is

voor u in overheidsdienst werken als voorwaarde voor een woning onaanvaardbaar, terwijl uw fractie in de provincieraad heel wat andere dingen heeft gezegd.

De reacties, mijnheer de minister-president, van Franstalige kant, bewijzen dat de maatregelen hun doel niet hebben gemist. U zult ongetwijfeld die weg moeten opgaan, indien het u ernst is met de versterking van de Vlaamse rand rond Brussel : tegelijkertijd een sociale maatregel en een maatregel ter versterking van het Vlaamse karakter van de rand.

Maar houd ons alstublieft geen vijf jaar meer bezig met kredieten in uw begroting in te schrijven in het kader van Vlabinvest. U zegt : het is én Vlaams én sociaal. We moeten echter elk jaar vaststellen dat de kredieten ofwel worden overgeheveld ofwel worden geannuleerd ofwel niet worden gebruikt. Het is tijd om ons uit te leggen waarom er nog niks is gebeurd.

Want, aangezien er nog niets is gebeurd en u geen goede redenen daarvoor kunt aanvoeren, kunnen we alleen maar spreken van schuldig verzuim. In de context van Vlaams-Brabant zou zoiets onvergeeflijk zijn. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Minister Waltniel heeft indertijd voorgesteld een premie te geven aan elke Vlaamse ambtenaar die in de Vlaamse rand zou willen komen wonen.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Ik dank de heer Van Vaerenbergh dat hij de Vlaamse gevoelens van de heer Waltniel heeft belicht en ik vestig zijn aandacht op het feit dat de heer Waltniel dat voorstel opperde veertien dagen voor de regering is gevallen. Nadien heeft de regering vijf jaar de mogelijkheid gehad om het over te nemen, maar liet ze na dat te doen.

De voorzitter : De heer Dielens heeft het woord.

De heer Fred Dielens : Mijnheer de voorzitter, geachte ministers, waarde collega's, in feite beschikken wij nu al over vier instrumenten om de woningpolitiek op te vijzelen in de rand in het bijzonder, in Vlaams-Brabant in het algemeen.

Er bestaan heel wat misverstanden. De reactie van mevrouw Dua is begrijpelijk, ik krijg ze geregeld ook in mijn eigen partij. Ik denk dat we even bij elkaar moeten gaan zitten en proberen uit te maken of we het eens zijn over hetzelfde en of we wel dezelfde woorden gebruiken.

Dielens

Er staan vier instrumenten ter beschikking. Ten eerste, het instrument Vlabinvest ; ten tweede, de sociale huisvestingspolitiek ; ten derde, het initiatief van de provincie Vlaams-Brabant : ere wie ere toekomt. Misschien heeft mijn collega, Toine Deconinck, wel – le pied dans le plat – gezet, dat is best mogelijk, maar hij heeft de verdienste dat deze zaak hier aan de orde komt. Dat was immers een van de doelstellingen, alleszins van onzentwege. Ten vierde, er zijn parlementaire initiatieven die hier al herhaaldelijk aan de orde zijn gekomen, maar die slechts stapvoets of niet vooruit lijken te komen, precies omdat we naast elkaar praten en niet schijnen te begrijpen waarover het werkelijk gaat.

De problematiek schuilt erin dat wij te maken hebben met sociale verdringing. Dit schijnt onvoldoende doorgedrongen te zijn. Wat verkiezen we ? Dàt is de vraag die we moeten stellen. Verkiezen we sociale verdringing in onze regio, in Vlaams-Brabant, of evengoed elders. Verkiezen we mensen weg te drummen om sociale redenen. Mensen kunnen de grond van hun grootouders niet meer kopen. Is dat waar wij voor opteren ? Of verkiezen we dat vermogende mensen hier in de plaats binnenkomen ?

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua : Ik dacht dat ik in mijn betoog al zei dat er inderdaad sprake is van sociale verdringing. Mijns inziens wordt dit alleen niet opgelost via maatregelen inzake sociale huisvesting. De verdringing is er omdat kapitaalcrachten zich in deze regio vestigen. Al die burgemeesters en gemeentebesturen moeten maar eens ophouden met het verlenen van bouwvergunningen om grote villa's neer te zetten. Daardoor jagen ze de grond- en huurprijzen de hoogte in. Laat de SP maar eens werk maken van een nieuwe huurwet, waarin er vanuit de overheid een limiet aan de huurprijzen kan worden opgelegd. Dan kan er iets worden gedaan. Maar niet met deze maatregelen. Zoals de heer Vermeiren ook zei, gaat het voornamelijk om Vlamingen. Wij zijn voor 100 percent voorstander van maatregelen inzake sociale huisvesting. We willen hem steunen bij zijn voorstel om de kredieten over te hevelen naar minister Peeters ; ik ben zelfs bereid daarover een amendement in te dienen. Het zou een goede zaak zijn, maar het zal de problemen van sociale verdringing niet oplossen.

Nu beweert u dat mensen die geen huis meer kunnen kopen of huren door de hoge prijzen, allemaal voor een sociale woning moeten kiezen. Dat is toch ook niet de bedoeling. We moeten maatregelen nemen om de speculatie tegen te houden. In de eerste plaats dienen we een goed ruimtelijk beleid te voeren en er op toe te zien dat geen gronden verkwanseld worden aan rijke Europese ambtenaren die zich daarop willen vestigen.

De voorzitter : Ik heb aan iedereen de mogelijkheid gegeven om te repliceren.

De heer Francis Vermeiren : De bedoeling van de heer De Batselier was toch om levendige debatten te hebben.

De voorzitter : Het was tevens de bedoeling om wat orde op zaken te stellen.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, ik zal het kort houden. Ik heb gehoord dat mevrouw Dua en mijn fractie op dezelfde lijn zitten inzake de gedeeltelijke overheveling van de kredieten van Vlabinvest naar de krediet bestemd voor het departement van minister Peeters. Reeds twee fracties delen deze mening. Gaan de heer Dielens en zijn fractie hier eveneens mee akkoord ? Daarmee zou dit probleem dan opgelost zijn.

De voorzitter : De heer Dielens heeft het woord.

De heer Fred Dielens : Ik heb zondag op TV uit de mond van uw partijgenoot niet vernomen en ook nu nog niet, tijdens het korte tijdsbestek waarin we deze dialoog voeren, dat we hetzelfde doel voor ogen hebben. Zolang we het niet eens zijn over het doel, zullen we geen goede maatregelen kunnen treffen. De bedoeling van mijn eerste pleidooi is hierover een overeenstemming te bereiken. Volgens mij staan er alleszins vier middelen ter beschikking en liggen vier actieterreinen open om dit doel te bereiken.

Mijn tweede pleidooi gaat over de coördinatie van deze acties. Ik begrijp de waarschuwing van de heer Vermeiren en mevrouw Dua voor het gevaar van een bepaalde kakofonie. De voorwaarden zijn soms wel verschillend, doch moet men niet doen alsof dit gegeven nieuw is : de voorwaarden gelden al jaren bij Vlabinvest en er zijn er ook bij de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij. Zo bijvoorbeeld staat in het besluit van de Vlaamse regering van 29 september 1994, dat men drie jaar moet wonen in de gemeente. De discussie over het aantal jaren gaat voorbij aan de kern van het probleem. Ik hou echter een pleidooi voor coördinatie op dit terrein. Ik herhaal dat ik niemand iets kan verwijten daar ik in mijn eigen omgeving dezelfde kritiek hoor. Vanaf het moment dat we over woonrecht spreken, reageert iedereen heftig. Ik heb dit reeds vaak gezegd aan de heren Van Vaerenbergh en Suykerbuyk. Men vermoedt hierbij onmiddellijk een bepaalde discriminatie. Net omwille van mijn eerste opmerking over de het te bereiken doel, meen ik dat niet zozeer het toekennen van voorrangscriteria aan wie zich ergens wil vestigen van belang is, maar wel het kunnen verzekeren van een woning aan mensen van ter plaatse die het nodig hebben. Ik noem dit woonzekerheid verschaffen. Ik pleit voor een beter begrip in deze materie. Dan zal het wellicht mogelijk zijn om tot een akkoord te komen en deze vier aparte

Dielens

initiatieven tot één nuttig initiatief samen te smeden. Ik dank u.

De voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer Herman Suykerbuyk : Ik ben het met de heer Dielens eens dat we deze zinloze discussie moeten stoppen. Het is echter wel opportuun een onderscheid te maken tussen de voorrangsregel en de woonzekerheid. Iemand heeft woonzekerheid op het moment dat hij ergens woont. Het is hier echter van belang dat men voorrangsregels kan hanteren voor zij die nog op een woning wachten. Dit zijn twee verschillende aspecten. Daarom maak ik voor heel Vlaanderen een onderscheid tussen het woonrecht en de voorrangsregel, die in principe ongewijzigd dient te blijven.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, na uw bijbelse of evangelische introductie dat we het bevrijdende woord kunnen spreken, wil ik even de context aangeven waarin we herhaaldelijk over dit probleem opinies naar voren hebben gebracht. We hebben middelen en instrumenten uitgewerkt, maar ik heb nooit gezegd dat Vlabinvest de enige allesomvattende oplossing zou zijn voor een probleem waarbij de doelstelling over alle fracties heen nogal gemeenschappelijk kan worden opgenomen maar waarbij de instrumenten, de criteria en de gegevens iets minder eenvoudig liggen. Dit doet geen afbreuk aan de opvattingen van de heren Van Vaerenbergh en Suykerbuyk.

Mijnheer Vermeiren, zonder polemisch te zijn, wil ik van meet af aan zeggen dat u een merkwaardig man bent. Dit mag dan niets nieuws onder de zon zijn in het kader van dit debat ; ik zeg het omdat u het over de structuur hebt en zegt dat we een crisismanager moeten aanstellen. Ik neem aan dat u niet naar een nieuwe bezigheid op zoek bent, hoewel u het zo geprononceerd hebt gezegd. Aan de VLD wil ik vragen wat haar fundamentele opinie is over deze aangelegenheid. Ik stel vast dat niet veel meningen gelijklopend zijn. Ik hoor u daarnet zeggen dat de VLD solide is. Als één blok, van de nationale voorzitter tot elk gemeenteraadslid, staat ze achter haar opvattingen. (*Rumoer*)

Ik hoop voor u dat uw meningen enigszins afwijken van die van uw nationale voorzitter. Anders staat de Vlaamse zaak er bijzonder slecht voor. (*Rumoer*)

In essentie wil ik in een breder perspectief plaatsen hoe we tegen het woonbeleid in Vlaams-Brabant aankijken. Dit is natuurlijk niet beperkt tot Vlabinvest. Op het vlak van de sociale huisvesting zijn er talrijke investeringspro-

gramma's. Dat is daarnet al aangehaald en het is nuttig dit wat te verbreden. Er is het gewone investeringsprogramma van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij, het programma inbreidingsgerichte projecten in een kansarme buurt, de herwaarderingsgebieden, de sloping of restauratie van gebouwen. Een veelheid van initiatieven hebben dus te maken met dit probleem. Moet ik nog herhalen dat Vlabinvest aanvullend werkt voor 9 gemeenten in Vlaams-Brabant waar de sociale verdringing zich het sterkst manifesteert. We zijn het er allen over eens dat het een probleem van sociale verdringing is. Ik vind het wat moeilijk dat we dit in Vlaanderen vanuit die hoek moeten bekijken. Dit zou eigenlijk geen probleem mogen zijn. Er zijn andere elementen van sociale verdringing die te maken hebben met menswaardig wonen en leven en los van een bepaalde geografische omschrijving te maken hebben met waardigheid van mensen in onze samenleving. Het zijn feiten, maar het is eigenlijk te betreuren dat we hier moeten spreken van een probleem van sociale verdringing. Het doel is de uitdrijving van bepaalde sociale subgroepen wegens te hoge vastgoedprijzen te vermijden.

Ik wens enkele elementen opnieuw aan te halen. Zo wil ik eraan herinneren dat Vlabinvest zich specifiek richt tot dat deel van de autochtone bevolking dat niet behoort tot de hogere inkomenscategorieën. Er staat een sociaal imperatief voorop. Gezinnen met een netto belastbaar inkomen van meer dan 950.000 tot 1,5 miljoen frank, afhankelijk van de gezinssamenstelling, komen niet in aanmerking. De aanvragers die een sterke maatschappelijke, economische of sociaal-culturele band met de streek kunnen aantonen, hebben voorrang. Het primordiale criterium is dus niet de taal, maar wel de som van een aantal sociaal-economische en maatschappelijke elementen. Deze geven ook de moeilijke zoektocht weer om tot een geheel van criteria te komen.

In de eerste fase wordt vooral gewerkt met huurwoningen en huurappartementen. Om het rollende karakter van Vlabinvest optimaal te laten werken zullen vele van deze woningen ook verkocht worden. Vlabinvest wil niet alleen huurwoningen ter beschikking stellen, maar zal zich ook richten tot geïnteresseerde bouwers of kopers. Dit houdt uiteraard het risico in dat de middelen niet langer ten goede zullen komen van de specifieke doelgroepen. Om dit te voorkomen, is het mogelijk om in het verkoopcontract garanties te voorzien. De waarborg vervalt maximaal 25 jaar na de initiële verkoop. Daarom wordt geopteerd om via de formule van erfpacht gronden of woningen ter beschikking te stellen van geïnteresseerden. Vlabinvest kan dan volgens de rechtsfiguur van de erfpacht die voorligt, er op een lange termijn van maximaal 99 jaar over waken dat de woningen worden toegekend aan de doelgroep waarvoor ze bestemd zijn. Het was dus niet zo

Van den Brande

eenvoudig om op een wat langere termijn een systeem uit te werken dat zowel in de diepte als in de breedte inspeelt op de voorliggende punten. Iedereen kan wel een initiatief nemen om enkele dingen neer te poten, als hij wat volgens de regels werkt. Essentieel was hier van meet af aan de idee van een Rollend Fonds, dat middelen moest genereren om de doelgroep optimaal tegemoet te treden.

Dan zal ik nu even de stand van zaken met betrekking tot het erfpachtsysteem verduidelijken. Op de sociale woningmarkt is deze formule eigenlijk volkomen nieuw in ons systeem. Ik geloof niet dat er veel, of zelfs maar enige precedënten bestaan. Vlabinvest verwerft in dit systeem gronden en treedt op als erfpachtgever. Het gezin waar Vlabinvest de overeenkomst mee sluit, bouwt de woning. Dat gezin wordt bijgevolg eigenaar van de woning.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Ik heb net het antwoord binnengekregen op een vraag die ik u daarover had gesteld. Ik zie dat de GOM Vlaams-Brabant, die de uitvoerende taken van Vlabinvest waarneemt, inderdaad terreinen kan aanwerven door aankoop of onteigening, maar er staat bij dat deze van een realistisch prijsniveau moeten zijn. Het is echter zo dat in de betrokken gemeenten de prijzen precies zo hoog liggen. Bestaat het risico dan niet dat er gewoonweg geen terreinen van het zogenaamde realistische prijsniveau kunnen worden gevonden ? Heeft deze maatregel dan wel zin ?

Minister-president Luc Van den Brande (Op de tribune) : Ik kom hier zo dadelijk op terug, mijnheer Van Nieuwenhuysen. Ik wilde ook aangeven dat het verhaal dat men vijf jaar bezig is om de zaak operationeel te maken een loopje neemt met de werkelijkheid. Het is pas sedert vorig jaar dat aan de GOM de opdracht kon worden gegeven om de zaak operationeel te maken, na bespreking en in samenspraak binnen de Vlaamse Raad. Dat moet worden afgewogen, maar Vlabinvest blijft eigenaar van de grond. De kandidaat-bouwer hoeft dan geen rekening te houden met de hoge grondprijzen. Het is toch een belangrijk punt, dat het probleem van de hoge grondprijs dat u aanhaalde, geen probleem is van de kandidaat-verwerver. Dat is precies wat we dienden te bereiken. Er is natuurlijk ook nog de psychologische drempel om te bouwen op andermans grond. Dat ligt eigenlijk buiten het gegeven van ons burgerlijk recht en van onze traditie. Men heeft het daar wat moeilijk mee omdat die rechtstreekse binding sinds de Napoleontische Code, en zelfs al eerder, altijd heeft bestaan. Hier proberen we langs deze weg toch een ruimer perspectief te creëren.

Voor de uitvoering van het Vlabinvest-actieprogramma werd besloten om ook een aantal proefprojecten voor sociaal grondbeleid op te starten via de formule van erfrecht. Dat is weer een nieuw initiatief. De heer De Seranno heeft er jarenlang op aangedrongen om tot een sociaal grondbeleid te komen. Ik heb nu de beslissing genomen om dit ook, met de nodige kredieten, te koppelen aan de kwestie Vlaams-Brabant.

Er is niemand die mij gesuggereerd heeft dit te doen, maar ik dacht dat ik op die manier ook een en ander kon versterken.

Er wordt een model van erfpachtovereenkomst uitgewerkt, en bij banken en kredietinstellingen werd de haalbaarheid voor het verkrijgen van hypothecair krediet geverifieerd. Zowel Vlabinvest als diverse maatschappijen en intercommunales kunnen optreden als initiatiefnemer.

Vlabinvest kijkt nu uit naar geschikte terreinen en gronden die gelegen zijn in woongebieden met een realistisch prijsniveau, met voldoende oppervlakte en die geen bijkomende ontsluitingscriteria vergen. Deze gronden genieten hierbij de voorkeur. Dergelijke bouwgronden zijn niet veelvuldig te vinden, en soms is de eigenaar niet geneigd de terreinen te verkopen. Toch is het een afweging van de GOM die moet worden gemaakt.

Daarom is het belangrijk dat Vlabinvest dergelijke gronden bij hoogdringendheid kan onteigenen. Ik verwijs hier naar het ontwerp van programmadecreet dat is goedgekeurd door de Vlaamse Raad en waardoor de decretale machtiging inderdaad is gegeven om die onteigening mogelijk te maken. Het is één van de manieren om een systeem te versterken, zonder hetwelk zich opnieuw een probleem zou opwerpen.

In de ontwerpbegroting voor 1996 wordt bijkomend in 65 miljoen frank voorzien voor pilootprojecten met erfpacht.

Iemand stelde ook de vraag naar de creatie van een rollend fonds in samenwerking met de provincie. De provincie Vlaams-Brabant heeft aan de Vlaamse regering voorgesteld om 200 miljoen frank ter beschikking te stellen voor de oprichting van een provinciaal rollend fonds. De provincie zou volgens haar voorstel jaarlijks 30 miljoen frank leveren. Dit rollend fonds zou dan specifiek worden gebruikt voor het ter beschikking stellen van gronden tegen sociale voorwaarden in andere dan de 9 Vlabinvest-gemeenten.

Dit voorstel wordt momenteel in overleg met minister Peeters en met de provincie in al zijn aspecten onderzocht. Er is door ons nog geen principiële beslissing ter zake genomen, het dossier moet in de ruime context worden bekeken en moet aansluiten bij bestaande initiatieven.

Van den Brande

Wat de budgettaire ruimte betreft, daarmee raken we het sluitstuk van dit dossier, maar dat is nu niet aan de orde.

Laat me toe even te antwoorden op de onvermijdelijke vraag die door een aantal collega's is gesteld, namelijk of het niet aangewezen zou zijn dat de minister van Huisvesting deze klus helemaal zou klaren, behalve dan wat de crisismanagers aangaat. We moeten erop toezien dat er op dit punt klaarheid komt. Tussen minister Peeters en mezelf heerst in elk geval een sfeer van unanimiteit.

Waarom is de problematiek van Vlabinvest een zaak die onder de rechtstreekse bevoegdheid valt van de voorzitter van de Vlaamse regering? Dat is geen nieuw feit, dat is altijd zo geweest, omdat het de voorzitter is van de Vlaamse regering die de opdracht heeft dit te coördineren, naast het probleem van de Vlaamse zekerheden in de Raad, de faciliteiten, het toezicht, het versterkt actieprogramma voor de rand van Vlaams-Brabant. Dit gewoon omdat die zaken niet los van elkaar kunnen worden gezien.

Dat betekent niet dat ik dit in het kader van het rollend fonds aanvoel als een steen die ik moet voortrollen en dat ik het gewicht moet torsen van dit Vlabinvestprogramma, maar het zou ook iets te simpel zijn om te proberen onder die verantwoordelijkheid uit te komen. Ik zal die taak op mij nemen in samenspraak met de minister van Huisvesting. Er zijn vele goede redenen om deze zaken onder de coördinerende bevoegdheid van de voorzitter van de Vlaamse regering te laten ressorteren.

Mijnheer Van Hauthem, u poneert dat de provincie Vlaams-Brabant er op veertien dagen tijd in slaagt om appartamenten en huizen neer te poten, terwijl anderen er jaren over zouden hebben gedaan en daar niet in slagen.

Het voorstel van de provincie is de moeite van het overwegen waard. We moeten wel nagaan of we de zaken niet nog ingewikkelder maken. De verschillende programma's moeten op elkaar worden afgestemd. Nieuwe voorstellen lonen alleen als ze de andere voorstellen versterken. In de Septemberverklaring heb ik gezegd dat tegen het einde van 1995 een versterkt actieprogramma voor de Vlaamse rand naar voren zou worden gebracht. Hieraan wordt hard gewerkt. We kunnen elke maand of zelfs elke week interpellaties over dit onderwerp beantwoorden. We maken afspraken in dit halfjaar en moeten die nakomen. We zijn intensief bezig met de voorbereiding van dit programma. We willen hiervoor een beroep doen op mensen die ervaring hebben op het terrein. We hebben dit ook gedaan voor het versterkt programma Voeren. We kunnen de genomen en opgevolgde initiatieven op een rijtje zetten in samenspraak met de mensen van Voeren zelf. We willen dezelfde strategie volgen voor de Vlaamse

rand. Na contacten met onder andere de provincie, willen we tegen 20 december het beloofde programma voorstellen.

Er zijn vier voorstellen van woonruimtedecreet. We hebben het voorstel van de heer Van Vaerenbergh, samen met het voorstel van decreet dat al een aantal jaren voorligt. Op het moment dat de voorstellen worden besproken in de commissie, zullen we een standpunt innemen. Ik heb het er al vaak over gehad met minister Peeters. Deze problematiek lijkt eenvoudig, maar we mogen de discriminatiegrens niet overschrijden. We zijn verplicht om duidelijke voorwaarden en reglementeringen op te stellen. We moeten de verschillende mogelijkheden afwegen.

Wat de optimale functionering van de Vlabinvest en de aanstelling van een crisismanager betreft, moeten we de zaken opvolgen. De lange voorbereidingsfase waarin juridische, sociaal-economische en financiële aspecten werden besproken, is afgerond. Het ging over de innovatieve en creatieve werkwijze van Vlabinvest en de noodzaak om de doelgroep te bewaken. Voor de administratieve afhandeling van de dossiers hebben we gezocht naar de meest geschikte dienst. Ik ben geen voorstander van het opzetten van nieuwe diensten. We moeten de instrumenten waarover we beschikken, ook benutten. De burgemeesters vormen de basis van de democratie. We hebben aan de GOM Vlaams-Brabant de opdracht gegeven om alles operationeel te maken. De heer Vermeiren kent de stand van sommige projecten zoals in Sint-Genesius-Rode. Na een lange incubatieperiode kan er eindelijk wat gebeuren. Ik heb ook het bedrag bepaald van de bijkomende initiatieven van het sociaal grondbeleid.

Er zijn ook een aantal andere lijnen vanuit het departement Huisvesting waarop kan worden gewerkt. Binnenkort kan dat gerealiseerd worden. Het heeft werkelijk lang geduurd, maar het feit dat slechts een gedeelte van de geplande investeringen kunnen plaatsvinden, is onder meer het gevolg van een aantal moeilijkheden bij de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij.

Iedereen moet onze doelstellingen helpen verwezenlijken. De intercommunale Haviland heeft twee concrete projecten ingediend en plant nog twee andere projecten. Erkende huisvestingsmaatschappijen hebben veel interesse in Vlabinvest betoond, maar de toelating van de VHM is er nog niet. De VHM dringt er trouwens op aan dat de werkingsmodaliteiten van Vlabinvest worden gewijzigd en daarover zal heel binnenkort – ongeveer tegen het einde van het jaar – een concreet samenwerkingsakkoord aan Vlabinvest worden overgemaakt. Dat zal een deel zijn van het versterkt programma Rand waarover ik het al heb gehad.

Van den Brande

Kortom, Vlabinvest plant voor volgend jaar 300 miljoen frank extra uitgaven. Daarop kunnen we vanzelfsprekend nader ingaan bij de bespreking van de begroting van 1996 en van het jaarverslag van Vlabinvest. Het heeft geen enkele zin om met scherp te schieten : het was niet zo eenvoudig om deze nieuwe idee uit te werken. Zoals wij ook hebben aangekondigd eind september : we zullen op het terrein zichtbare resultaten boeken, en dat zal deel uitmaken van het versterkte programma tegen het einde van dit jaar.

Er is geen reden om de bevoegdheden te wijzigen, omdat ze goed afgesproken zijn. In gesloten gelederen zullen we de zaken blijven volgen. (*Applaus*)

De voorzitter : Minister Peeters heeft het woord.

Minister Leo Peeters : Mijnheer de voorzitter, minister-president, collega's, er werd hier een totaalanalyse gemaakt van het probleem van de sociale verdringing in Vlaams-Brabant. Daarbij ondervindt vooral de jonge, minder goedgevoelde bevolking steeds meer problemen om in de Brusselse rand te blijven wonen. De heer Dielens heeft alle instrumenten opgesomd en de minister-president heeft die opsomming aangevuld met het versterkt actieprogramma Rand dat wij tegen het einde van het jaar wil starten.

Er bestaan op dit ogenblik regelingen om het probleem aan te pakken. Ook de nieuwe provincie Vlaams-Brabant heeft een eigen reglement uitgevaardigd. Binnenkort zal ik daarover de voogdij uitoefenen.

Dat alles valt op een dubbele manier onder mijn bevoegdheid : aan de ene kant omdat ik het toezicht uitoefen over de beslissingen van de provincies en aan de andere kant omdat er fondsen van de huisvestingsmaatschappijen in het spel zijn en dat ressorteert dus onder de bevoegdheid van de minister van Huisvesting.

Ik neem me voor dat reglement grondig te onderzoeken : als het op een lijn staat met Vlabinvest is er geen probleem. Vlabinvest werkt op dit ogenblik en de decreten in kwestie zijn van kracht. Een tweede vraag is of deze regeling wel past binnen de toewijzingscriteria die op dit ogenblik gelden. Deze vraag moeten we stellen als we met fondsen van huisvesting willen werken.

Ik heb vaak de indruk dat men niet meer weet wat eigenlijk van toepassing is. Men heeft inderdaad een aantal sociale criteria, en die zijn een belangrijke bekommernis in de sociale huisvesting. Maar in het sociale huisvestingsbesluit is als voorrangscriterium gesteld dat men eveneens rekening kan houden met het feit dat de betrokken personen ten minste drie jaar in de gemeente woonachtig zijn. Drie jaar wonen in de gemeente wordt in de sociale huis-

vesting op dit ogenblik reeds aanvaard als een voorrangscriterium. Dit impliceert – en dat is in het besluit voorzien – dat dit ook als voorrangscriterium geldt indien het een werkingsgebied betreft dat de gemeente overstijgt.

Indien het reglement van de provincie in die richting gaat, zal er geen probleem zijn. Er blijven echter nog een paar andere bekommernissen. Ten eerste moeten de sociale criteria aan bod blijven komen wanneer er middelen van de sociale huisvestingsmaatschappijen gebruikt worden. Een tweede zorg betreft de legaliteit. We hebben op dit ogenblik belang bij een degelijk onderzoek. De minister-president heeft reeds laten verstaan dat het hier om koorddans gaat. De discussie over het discrimineren van een bepaalde groep duikt vaak op. Het zou spijtig zijn dat een reglement van de provincie Vlaams-Brabant, dat met de beste bedoelingen opgesteld is en mede bedoeld is om die problematiek aan te pakken, een aantal andere kwesties op de helling zou zetten. Dat wil ik absoluut voorkomen.

Het reglement van de provincie kan mogelijk een instrument zijn om de problematiek aan te pakken. Het zal echter maar een deel van dat instrument zijn. We hebben een compleet programma nodig om de minder goedgevoelden, die nu vrijwel geen kans meer krijgen om in deze regio te blijven, te beschermen tegen de meest kapitaalkrachtigen. Indien het reglement past binnen dit gegeven en deze bedoeling heeft, is het aanvaardbaar. We moeten vanuit de Vlaamse Raad en vanuit de Vlaamse regering komen tot een globaal en versterkt actieprogramma voor de Vlaamse rand. Mijnheer Vermeiren, de minister-president en de minister bevoegd voor huisvesting werken hier trouwens samen aan.

Op een parlementaire vraag – ik denk van uwentwege – heb ik trouwens laten verstaan dat ik vanuit de sociale huisvesting, mede met de inzet van de bouwmaatschappijen, tot een heel globale aanpak wil komen en daar alle middelen wil voor inzetten.

De voorzitter : Mijnheer Vermeiren heeft het woord in het kader van de replieken. Wenst nog iemand zich in te schrijven ? De heren Van Vaerenbergh en Van Hauthem.

De heer Francis Vermeiren (*Op de tribune*) : Voorzitter, dank u dat u me aanzette tot een repliek.

De voorzitter : U had dat toch gevraagd ?

De heer Francis Vermeiren : Ik dacht de minister een bijkomende vraag te stellen.

De voorzitter : Ik ben meer voor de repliek en de interrupties.

De heer Francis Vermeiren : Ik had al gemerkt dat u niet van interrupties houdt. Mijnheer de minister-president, u

Vermeiren

hebt het verkeerd voor als u denkt dat ik als spelerei voorstel om een deel van het krediet van Vlabinvest over te hevelen naar iemand anders die zich met huisvesting bezighoudt. Wij allen – en u ook – zijn begaan met de grond van de zaak. We stellen vast dat een krediet ongebruikt blijft. De regering heeft er goed aan gedaan de minister-president aan te duiden als verantwoordelijke voor de moeilijke materie die Vlabinvest is.

We verzetten ons niet tegen Vlabinvest als dusdanig. Maar er wordt geen vooruitgang geboekt. Het probleem wordt moeilijker te bestrijden in de faciliteitengemeenten en in bepaalde andere gemeenten. Dat betekent niet dat we ons moeten gewonnen geven. We moeten ook in andere gemeenten dringend optreden. We weten dat er onvoldoende fondsen zijn omdat noch de Vlaamse Raad, noch de Vlaams-Brabantse provincieraad, noch andere instellingen het financieel breed hebben.

Als we voortdurend de aandacht vestigen op dit probleem, is dat niet om een politiek spelletje te spelen, maar om ervoor te zorgen dat de beschikbare kredieten zo vlug mogelijk benut worden. Ik wil benadrukken dat de oppositie er geen genoegen in schept om kredieten van de ene minister af te nemen om ze over te hevelen naar een andere minister die toevallig van een andere partij is. Het is niet de bedoeling u hiermee te plagen.

Zowel uzelf, mijnheer de minister-president, als minister Peeters herhalen hoe goed de verstandhouding tussen u beiden is. Het kan dan toch niet moeilijk zijn om een oplossing te vinden voor deze problematiek, zeker als men weet hoe dringend ze is.

Zowel de minister van huisvesting als de minister-president hebben gezegd dat wij als Vlaamse Raad – en u doelde ook op de provincieraad van Vlaams-Brabant – voorzichtig moeten zijn met het nemen van initiatieven die zich tegen ons kunnen keren. Twee jaar geleden zei u aan de heer Van Vaerenbergh, die u voortdurend interpelleert in deze materie, dat u bijzonder gelukkig bent hem te kunnen bijstaan. De analogie van die uitspraken stoort me niet, maar zet me aan tot voorzichtigheid. Mijnheer de minister-president, u hebt gelijk. Als weten dat er problemen zijn die heel de zaak op de helling kunnen zetten, moeten we daarmee rekening houden en zeer voorzichtig zijn.

Mijnheer de minister-president, ik heb nog niet zo lang geleden een minister-president zijn eerste minister horen terechtwijzen omtrent zijn Vlaamse gevoelens. Ik wil hiermee geen polemiek uitlokken. U hebt mijn voorzitter vernoemd. Het enige wat mijn voorzitter gedaan heeft, is aanklagen dat u in de Sint-Michielsakkoorden de faciliteiten gebetonneerd heeft.

De voorzitter : De heer Dielens heeft het woord.

De heer Fred Dielens : De heer Vermeiren zei net dat hij graag zijn collega Van Vaerenbergh bijstond en bijstaat. Ik had verwacht dat hij het VLD-standpunt inzake Vlabinvest uit de doeken zou doen want dat ken ik nog altijd niet, behalve door een verklaring van zijn collega vorige zondag. Gaat de VLD of de heer Vermeiren akkoord met de toelatingscriteria vervat in Vlabinvest ?

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Ik zal een zeer duidelijk antwoord geven. Ik heb geprobeerd om een tekst op te stellen in de taal van Vlabinvest waar de VLD-stelling is inbegrepen.

Enkel een multidimensioneel pakket van politieke, sociale, economische en culturele maatregelen kan een antwoord bieden aan de specifieke noden van de slachtoffers van sociale verdringing, waar u gewag van maakt. Ik zie dat de minister-president akkoord gaat. Ik stel, mijnheer de minister-president, dat uw pakket van politieke, sociale, culturele en economische voorstellen onvoldoende is. U hebt – op de tribune – erkend dat er een gevaar in schuilde. U hebt toegegeven dat er na vijf jaar geen vooruitgang is geboekt. U spreekt over Sint-Genesius-Rode, maar wij kennen geen enkel concreet voorbeeld.

Mijnheer Dielens, als u duidelijkheid wenst, moet u die niet aan mij vragen maar aan de meerderheid.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Normaal mag ik daar geen misbruik van maken maar de ontroering is te groot, ik zal het kort houden. De verklaring van mijnheer Vermeiren maakt het mij te machtig om niet te reageren.

Kan ik uw geschreven tekst hebben, mijnheer Vermeiren ? In tegenstelling tot wat u in uw interpellatie gezegd heeft : ik heb nog nooit een beter argumentatie gehoord. We moeten de samenhang van cultuur, het sociale, het welzijn, al wat met de rand te maken heeft, gecoördineerd behandelen. Ik zou echt graag uw geschreven tekst hebben om die dicht bij mij te kunnen houden.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de minister-president, collega's, iedereen hier is akkoord over de sociale verdringing. Iedereen is ook akkoord over het feit dat het zo traag gaat.

Het Vlabinvest-programma bevat volgende punten : waarborg 25 jaar bij verkoop, erfpacht tot 99 jaar. Men werkt nog aan de uiteindelijke tekst die zal dienen als erf-

Van Vaerenbergh

pachtovereenkomst. Ik vraag de minister om ook eens te kijken naar de figuur van de opstal, dat is een oude figuur. Dat is niet onmiddellijk hetzelfde als erfpacht, het is een figuur die vooral in de kerkfabrieken voorkwam, en in de OCMW's en de CO's van vroeger.

Als derde punt noteer ik de 200 miljoen van de provincie Vlaams Brabant. Hopelijk krijgen wij een globaal antwoord tegen het einde van het jaar. Het is een zwaar gegeven maar het kadert in de totaliteit van de maatregelen die moeten getroffen worden. Ik zal met collega Suykerbuyck en Dielens, er in de commissie op aandringen dat het woonruimtedecreet besproken wordt en dat er een oplossing komt.

Wezembeek-Oppeem heeft voor enorme problemen gezorgd. Ik stel voor dat de crisismanager eindelijk eens optreedt. Ik hoop uit de grond van mijn hart dat we naar een degelijk beleid gaan en dat er een serieus plan voor Vlaams Brabant komt tegen half december.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem (*Op de tribune*) : Niet alleen de heer Vermeiren is een verstandig man. U bent dat ook. Maar u hebt eigenlijk niet op de vraag geantwoord. De vraag kwam erop neer dat er al vijf jaar kredieten ingeschreven zijn in de begroting en dat die pas nu gebruikt worden. U verwijst naar Sint-Genesius-Rode en andere gemeenten. Wat die andere gemeenten zijn, dat weten we niet. Het blijft dus voorlopig bij Sint-Genesius-Rode. Naar de toekomst is er de erfpacht-formule. U stelde het voor alsof in Sint-Genesius-Rode alles volgens plan verloopt. U doet voorkomen alsof alles vijf jaar geleden al voorzien was. Dat klopt niet. Ik vraag me af waarom er kredieten werden ingeschreven in 1992, in 1993, in 1994, en zo verder. Er werd namelijk maar begonnen op 13 juli van dit jaar.

Minister-president Luc Van Den Brande : Ik behoor niet tot diegenen die vijf jaar geleden gezegd hebben dat dit alles direct operationeel zou zijn. Ik ben de eerste die voor de vastlegging van een aantal kredieten gezorgd heeft. Dat is normaal, want eerst dienden een aantal juridische en andere elementen uitgeklaard worden. Pas sinds vorig jaar werden de randvoorwaarden vervuld om het operationeel te maken. Nu zijn we gestart. We moeten niet nodeloos tegenstellingen creëren.

De heer Joris Van Hauthem : U zal toch moeten toegeven, mijnheer de minister-president, dat het bijzonder lang geduurd heeft vooraleer de juridische voorwaarden er waren.

Wat dat betreft was er een serieus conflict met uw coalitiepartner. Dit blijkt trouwens uit de houding van de SP ten opzichte van het decreet Suykerbuyck-Van Vaerenbergh.

Het wikken en wegen van mijnheer Peeters, allemaal goed en wel, maar u schijnt de Franstaligen, waarvan men zegt dat ze beroep zullen aantekenen, nog enige hoop te gunnen.

Mij stoort in uw antwoord dat u voorbij gaat aan het feit dat de sociale verdringing van een bijzondere aard is. Het gaat om Vlaams-Brabant. Indien Vlabinvest een gewoon sociaal huisvestingsproject zou zijn, kan u het evengoed aan mijnheer Peeters geven. Het is geen gewoon huisvestingsproject, er is een bijkomende dimensie, die ik onder drie noemers zou willen samenvatten : namelijk verfransing, vervreemding en Europeanisering. Deze sociale verdringing heeft dus ook politieke en communautaire gevolgen. U benadrukte deze dimensie niet echt in uw antwoord.

Uit uw antwoord moet ik zowat afleiden dat u vijf jaar geleden vol goede bedoelingen begonnen bent aan Vlabinvest en dat u daar te vlug een paradepaard van hebt gemaakt, zonder te beseffen dat het nog vijf jaar zou duren vooraleer u dat paradepaard zou mogen bestijgen. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : Minister-president Van Den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van Den Brande : Tot 1992 had ik politiek gezien een ander leven. Ik kan moeilijk in 1990 bepaalde paarden van stal gehaald hebben. Wij hebben geprobeerd de verantwoordelijkheid door te zetten. Het was een concept dat moest rijpen en waarvan ik hoop dat we vooruitgang kunnen boeken indien we het kunnen eens raken over de doelstellingen. Daartoe gaan we ons uiterste best doen.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Gezien de heer minister-president zich engageert een globaal programma in te dienen tegen het einde van het jaar, dienen wij geen met redenen omklede motie in. Ik denk dat dit een goed engagement is.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Van Hauthem werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag. Ik stel voor het bepalen van datum, uur en agenda voor de volgende plenaire vergadering aan het Bureau en uw voorzitter over te laten.

Geen Bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.58 uur.*

BIJLAGE

VRAGEN OM UITLEG

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Cultuur en Sport

Vergadering van woensdag 8 november 1995

Vaste verslaggever : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Jos Geysels tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over een omzendbrief betreffende het volksontwikkelingswerk

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Op 6 april 1995 keurde de Vlaamse Raad drie decreten goed in de sector van het volksontwikkelingswerk. Op 19 en 21 juni 1995 werd door de Administratieve Diensten van de Vlaamse Gemeenschap die bevoegd zijn over het sociaal-cultureel werk een omzendbrief en een toegevoegde nota m.b.t. de uitvoering van deze decreten aan de betrokken organisaties – zijnde verenigingen, instellingen en diensten – verstuurd. De nota bevatte niet zozeer een toepassing, dan wel een reeks overgangsbepalingen die eerder arbitrair waren en, vermits ze voor interpretatie vatbaar waren, in tegenspraak waren met de decreten.

De vraagsteller wenst van de minister te weten :

1. of de minister een opdracht gegeven heeft voor deze omzendbrief ?
2. wat de rechtsgrond is van de formulering in de nota ?
3. of de minister, ingeval er geen rechtsgrond is, deze omzendbrief heeft ingetrokken ?
4. wat de gevolgen zijn, indien de minister de omzendbrief intrekt wegens gebrek aan een rechtsgrond, voor de erkenningen die voortvloeien uit het feit dat deze decreten reeds in het Belgische Staatsblad verschenen zijn ?

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

De minister antwoordt dat het rondschrijven een initiatief was van de administratie die zich geconfronteerd zag met de feitelijke gevolgen van de nieuwe decreten, gestemd in het voorjaar.

Gelet op het moment van de goedkeuring van de decreten en de uitvoeringsbesluiten heeft de administratie gemeend, in het kader van een goed bestuur, zijn verantwoordelijkheid te moeten nemen teneinde voor het lopende werkjaar 1995 een aantal oplossingen te geven aan de zich aandienende problemen.

De minister verduidelijkt dat dit telkens gebeurde via een proeve van omzendbrief per werksoort waarbij in de geest van het decreet concreet invulling gegeven werd aan de overgangsbepalingen, rekening houdend met de retro-actieve inwerkingtreding.

Naar zijn persoonlijke appreciatie heeft deze zogenaamde omzendbrief juridisch gezien niet het karakter van een omzendbrief omdat een omzendbrief per definitie veronderstelt dat deze het akkoord heeft van de minister. Een akkoord dat de minister uitdrukt door het plaatsen van zijn handtekening.

De minister wil zich over het juridische karakter van deze omzendbrieven echter niet ten gronde uitspreken omdat een aantal organisaties op basis van deze omzendbrieven ondertussen een klacht hebben ingediend bij de Raad van State. De minister wil deze rechtsgang dan ook niet verstoren.

De minister is wel van mening dat hij zich, zolang omtrent de betwisting over de correctheid van de inhoud van deze omzendbrieven geen uitsluitsel is gegeven door het ter zake bevoegde rechtscollege, volledig achter de inhoud van deze omzendbrief kan stellen in de mate waarin hij een redelijke en zekerheid brengende oplossing probeert te formuleren.

De minister besluit dat, voor het geval het bevoegde rechtscollege ter zake een andere mening zou toegedaan zijn, in het programmadecreet, op initiatief van de minister, de vereiste aanpassingen voorzien werden om de regels vervat in de omzendbrieven decretaal te onderbouwen.

Pas na de bespreking van de begroting en het programmadecreet zal er echter pas duidelijkheid zijn over het kader waarin men kan handelen, zo stipt de minister nog aan.

3. Replieken

De heer Jos Geysels neemt nota van de uitspraken van de minister wanneer deze stelt dat zijn voorganger geen opdracht had gegeven voor deze omzendbrief en dat de omzendbrief, wegens het ontbreken van de handtekening van de minister, ook de huidige minister niet bindt. Het besluit is dus, zo stelt het lid, dat de omzendbrief niet het juridische karakter heeft die deze eigenlijk moet hebben.

De vraagsteller wilde nog een antwoord op de vierde vraagstelling, maar respecteert de houding van de minister die, vermits er momenteel een juridisch dispuut bezig is, niet door verklaringen in deze commissie de juridische procedure wil hypothekeren.

– *Het incident is gesloten.*